เอกสารประกอบการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
โครงการ "เสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม"
ในพื้นที่อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก
ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำเมยตอนล่าง และน้ำแม่เงา

ระหว่างวันที่ 26–27 กุมภาพันธ์ 2568

ณ ตำบลแม่สอง และตำบลแม่วะหลวง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

โดย

กองธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรธรณี

กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 75/10 ถนนพระราม 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์. 02-621-9703-5 โทรสาร. 02-621-9700 www.dmr.go.th

กำหนดการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ
โครงการ "เสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม"
ในพื้นที่อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก
ระหว่างวันที่ 26–27 กุมภาพันธ์ 2568

จำนวน 2 รุ่น

08.00–09.00 น.	ลงทะเบียน
09.00–09.15 น.	พิธีเปิดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการ "เสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม" ในพื้นที่อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก
09.15–10.15 น.	บรรยาย เรื่อง “องค์ความรู้และการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัย” โดย วิทยากรจากกรมทรัพยากรธรณี จำนวน 1 คน
10.15–10.30 น.	พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
10.30–11.30 น.	บรรยาย เรื่อง “อาสาสมัครเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยกับการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน” โดย วิทยากรจากกรมทรัพยากรธรณี จำนวน 1 คน
11.30–12.00 น.	บรรยาย เรื่อง “พื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มของชุมชน และการจัดทำแนวทางการปรับตัว เตรียมพร้อมรับมือ และเผชิญเหตุธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มระดับชุมชน” โดย วิทยากรจากกรมทรัพยากรธรณี จำนวน 1 คน
12.00–13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน
13.00–14.00 น.	บรรยาย เรื่อง “การจัดทำแผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากและแผนผังการเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยทั้งระบบลุ่มน้ำสาขา โดย วิทยากรจากกรมทรัพยากรธรณี จำนวน 1 คน
14.00–14.15 น.	พักรับประทานอาหารว่างและเครื่องดื่ม
14.15–15.45 น.	แบ่งกลุ่มบูรณาการจัดทำแผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก และพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยของชุมชน จำนวน 2 กลุ่ม วิทยากรประจำกลุ่ม ๆ ละ 1 คน โดย วิทยากรจากกรมทรัพยากรธรณี จำนวน 2 คน
15.45–16.30 น.	นำเสนอกระบวนการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัยของชุมชนการประสานงานระหว่างชุมชนและกรมทรัพยากรธรณี แนวทางการเผยแพร่องค์ความรู้สู่ชุมชนข้างเคียง
16.30 น.	ปิดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการฯ

บทที่ 1
บทนำ
"การเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม" ในพื้นที่อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำเมยตอนล่าง และแม่น้ำเงา

1. หลักการและเหตุผล

เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ของกรมทรัพยากรธรณี เป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก เนื่องจากเป็นผู้ผ่านการฝึกอบรมให้ตระหนักถึงอันตรายของการตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัย ได้เรียนรู้วิธีและกระบวนการเฝ้าระวัง รวมถึงได้มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแนวทางการปรับตัว เตรียมพร้อมรับมือและเผชิญเหตุในระดับชุมชน การจัดทำแผนที่แสดงตำแหน่งที่ตั้งบ้านเรือนของเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ที่ตั้งในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน ตลอดจนได้รับองค์ความรู้และทำความเข้าใจวิธีการเฝ้าระวังและป้องกันเกี่ยวกับธรณีพิบัติภัยทุกประเภท

จากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยที่ทวีความรุนแรงขึ้นในปัจจุบัน โดยเฉพาะธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ที่สร้างความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างมหาศาล กรมทรัพยากรธรณีตระหนักถึงความสูญเสียที่ส่งผลกระทบต่อสังคม และสภาพเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทย จึงเล็งเห็นถึงความสำคัญและจำเป็นในการสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยในพื้นที่ที่จะเข้ามาเป็นตัวแทนและกำลังสำคัญของชุมชนในการเตรียมความพร้อมและรับมือกับสถานการณ์ที่มิอาจคาดเดาได้ล่วงหน้า โดยการเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในกระบวนการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ตลอดจนมีการตระหนักถึงภัยพิบัติที่อาจจะเกิดขึ้นในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ อีกทั้งยังเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน สามารถปรับตัว พร้อมรับมือ และเผชิญเหตุแผ่นดินถล่มที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กรมทรัพยากรธรณีจึงได้จัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการ “เสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม” ในพื้นที่อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก เพื่อสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ร่วมจัดทำแนวทางในการปรับตัว เตรียมพร้อมรับมือ และเผชิญเหตุระดับชุมชนพร้อมจัดทำเส้นทางหนีภัยในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากของชุมชนรวมทั้งการเสริมสร้างกระบวนการความร่วมมือของชุมชนให้มีความตระหนักรู้ถึงภัยธรรมชาติที่อาจจะเกิดขึ้น และสร้างความเข้มแข็งด้านการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อสร้างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ให้มีองค์ความรู้ด้านธรณีพิบัติภัยและสามารถจัดทำแผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากของชุมชน

2.2 เพื่อส่งเสริมให้เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย เข้ามาเป็นตัวแทนผู้มีจิตอาสาด้านการเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ตามแนวทางการเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยของชุมชนได้

3. กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก และผู้สนใจเข้ารับการฝึกอบรมเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยในพื้นที่ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก จำนวน 70 คน และตำบลแม่วะหลวง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก จำนวน 70 คน รวมทั้งสิ้น 140 คน

4. วิธีการดำเนินงาน

4.1 การบรรยาย ประกอบด้วย องค์ความรู้และการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัย อาสาสมัครเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยกับการบริหารจัดการธรณีพิบัติภัยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ลักษณะพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มของชุมชน และการจัดทำแนวทางการปรับตัว เตรียมพร้อมรับมือ และเผชิญเหตุธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มระดับชุมชน

4.2 แบ่งกลุ่มจัดทำแผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากและพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยของชุมชน

5. สถานที่ดำเนินงาน

5.1 พื้นที่ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

5.2 พื้นที่ตำบลแม่วะหลวง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

6. ระยะเวลาดำเนินงาน

6.1 พื้นที่ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ในวันพุธที่ 26 กุมภาพันธ์ 2568 จำนวน 1 วัน

6.2 พื้นที่ตำบลแม่วะหลวง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ในวันพฤหัสบดีที่ 27 กุมภาพันธ์ 2568 จำนวน 1 วัน

7. การประเมินผล

7.1 ประเมินผลด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องธรณีพิบัติภัย การเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัย และการจัดทำแผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

7.2 ประเมินผลด้านความคิดเห็นความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการต่อโครงการเพื่อการนำไปปรับปรุงวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน

8. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

8.1 มีเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยที่มีศักยภาพ

8.2 มีระบบเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยในชุมชนของตนเอง ประกอบด้วย แผนผังเส้นทางหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากในพื้นที่เสี่ยงต่อการเกิดธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากของชุมชน และแนวทางการปรับตัว เตรียมพร้อมรับมือ และเผชิญเหตุธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มในระดับชุมชน

8.3 มีแผนผังการเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยทั้งระบบลุ่มน้ำสาขา เพื่อการเตรียมพร้อมปรับตัวและเผชิญเหตุกับธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ของชุมชน

บทที่ 2
ธรณีพิบัติภัย

ธรณีพิบัติภัย (Geohazards) เป็นภัยธรรมชาติที่เกิดจากกระบวนการทางธรณีวิทยา โดยเกิดขึ้นแบบฉับพลันและรุนแรง ทำให้เกิดความเสียหายได้ ได้แก่ แผ่นดินไหว แผ่นดินถล่ม หลุมยุบ และสึนามิ เป็นต้น ในหลายเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยเกิดเป็นกระบวนการต่อเนื่องแบบลูกโซ่ ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินเป็นอันมาก เช่น แผ่นดินไหวใต้ทะเลอาจนำไปสู่การเกิดสึนามิ และเหตุการณ์สึนามิอาจเป็นสาเหตุให้เกิดการกัดเซาะชายฝั่งตามมาได้ ฉะนั้น หากเข้าใจและตระหนักถึงภัยดังกล่าวแล้วก็จะเป็นประโยชน์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการลดผลกระทบและความรุนแรงจากเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต

1. แผ่นดินถล่ม

แผ่นดินถล่ม (landslide) เกิดจากการเคลื่อนที่ของมวลดิน มวลหินลงมาตามลาดเขาด้วยอิทธิพลของแรงโน้มถ่วงของโลก สามารถเกิดขึ้นได้เองตามธรรมชาติ โดยมีปัจจัยภายนอกเป็นตัวกระตุ้นหรือตัวเร่ง เช่น ปริมาณฝนที่ตกหนัก อย่างต่อเนื่องทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของชั้นน้ำใต้ดิน ส่งผลให้ชั้นดินและหินเสียสมดุลจนถึงขาดเสถียรภาพ นอกจากนี้แผ่นดินถล่มสามารถเกิดขึ้นได้สาเหตุจากมนุษย์ ได้แก่ การตัดถนน การตัดตีนเขา การตัดไม้ทำลายป่า การขาดพืชพรรณปกคลุมและยึดเกาะหน้าดิน ทำให้เกิดการผุพังทลายและเกิดแผ่นดินถล่มได้ง่าย

การเกิดแผ่นดินถล่ม เกิดจากปัจจัยหลัก 4 ประการ ได้แก่ ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะธรณีวิทยา การใช้ประโยชน์ที่ดิน และปริมาณน้ำฝน

1) ลักษณะภูมิประเทศที่มีอิทธิต่อความรุนแรงและโอกาสต่อการเกิดแผ่นดินถล่ม คือ ความลาดชัน ความยาวของความลาดชัน ทิศทางของความลาดชัน ระดับความสูงของพื้นที่ และภูมิสัณฐานลักษณะสันเขา เช่น ยอดเขาแหลม ยอดเขามน หน้าผา เชิงเขา เป็นต้น ลักษณะภูมิประเทศเหล่านี้จะมีบทบาทต่อการเลื่อนไถลของมวลดินลงมาตามลาดเขา ความลาดชันและความสูงของพื้นที่มีผลต่อระดับความรุนแรงของการเกิดแผ่นดินถล่ม เมื่อพื้นที่มีความลาดชันน้อยกว่า 5 องศา และความสูงน้อยกว่า 100 เมตร จะให้ความรุนแรงต่อการเกิดแผ่นดินถล่มต่ำ และเมื่อพื้นที่มีความลาดชันระหว่าง 21-40 องศา มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่มมากที่สุด เนื่องมาจากพื้นที่ที่มีความสูงมากย่อมมีอัตราการถูกกัดเซาะพังทลายรุนแรงมากตามไปด้วย ตามหลักการของการปรับตัวของพื้นโลก

2) ลักษณะธรณีวิทยาที่แตกต่างกันให้ชั้นดินต่างชนิดกัน และความหนาของชั้นดินต่างกัน เช่น หินแกรนิต เนื้อหินมีความไม่เป็นเนื้อเดียวกันทำให้มีอัตราการผุพังสูง แร่ที่เป็นองค์ประกอบมีหลายชนิด เมื่อเกิดการผุพังจะให้ชั้นดินเป็นตะกอนทรายหรือตะกอนทรายปนดินเหนียว หินภูเขาไฟมีอัตราการผุพังสูง เมื่อผุพังจะให้ชั้นเป็นดินทรายปนดินเหนียวหรือดินเหนียว หินตะกอน ได้แก่ หินดินดาน หินโคลน เมื่อผุพังจะให้ชั้นดินเหนียวเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ โครงสร้างทางธรณีวิทยาก็มีผลต่ออัตราการผุพังของหิน โดยเฉพาะหินที่อยู่ในเขตรอยเลื่อนทำให้เนื้อหินมีรอยแตกและรอยแยกมากส่งผลให้อัตราการผุพังสูง เนื่องจากเนื้อหินมีช่องว่างให้น้ำและอากาศผ่านเข้าไปทำปฏิกิริยาทางเคมีได้ง่ายขึ้น

3) การใช้ประโยชน์ที่ดิน พืชพรรณและสิ่งปกคลุมดินมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ เนื่องจากพืชช่วยทำให้ดินร่วนซุย และรากพืชยังช่วยยึดอนุภาคดินไม่ให้แตกหลุด และเลื่อนไถลได้ง่าย

4) ปริมาณน้ำฝน เป็นปัจจัยภายนอกที่มากระตุ้นให้ระบบและกลไกลการพังทลายของดิน หรือการเคลื่อนที่ของมวลดินเกิดขึ้นเร็วขึ้น กล่าวคือ เมื่อมีฝนตกน้ำฝนจะซึมลงไปในดินด้วยอิทธิพลของแรงโน้มถ่วง ระยะแรกการแทรกซึมของน้ำฝนลงไปในดินค่อนข้างเร็ว เนื่องจากความชื้นในดินยังมีน้อย เมื่อมีฝนตกนานขึ้นในดินจะมีความชื้นมากขึ้น อัตราการแทรกซึมจะช้าลง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของเนื้อดิน ถ้าเป็นดินเนื้อหยาบอัตราการแทรกซึมของน้ำลงไปในดินก็เป็นไปอย่างรวดเร็ว เช่น จำพวกดินทราย แต่ถ้าเป็นดินเนื้อละเอียด จำพวกดินเหนียว การแทรกซึมค่อนข้างช้า ปริมาณน้ำที่แทรกซึมลงไปในดินจะ ถูกกักเก็บไว้ในช่องว่างในดิน ถ้าปริมาณน้ำมีมากกว่าที่ดินจะเก็บกักไว้ได้ก็จะไหลผ่านลงสู่ชั้นน้ำใต้ดินหรือชั้นน้ำบาดาล ปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมายังพื้นดินแทรกซึมลงไปในดินขึ้นอยู่กับอัตราการแทรกซึม ถ้าปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาในอัตราน้อยกว่าอัตราการแทรกซึม น้ำฝนจะแทรกซึมลงในดินทั้งหมด แต่ถ้าปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาในอัตราที่มากกว่าอัตราการแทรกซึม น้ำฝนที่เหลือจากการแทรกซึมลงในดินก็จะเกิดการไหลบ่าผิวดินลงสู่ที่ต่ำ อย่างไรก็ตามการศึกษาปริมาณน้ำฝน ที่มีผลต่อการเกิดแผ่นดินถล่มยังต้องพิจารณาร่วมกับการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำใต้ดิน ซึ่งมีวงจรการเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันในแต่ละฤดูกาลและเป็นสาเหตุหลักในการเคลื่อนตัวของมวลดิน

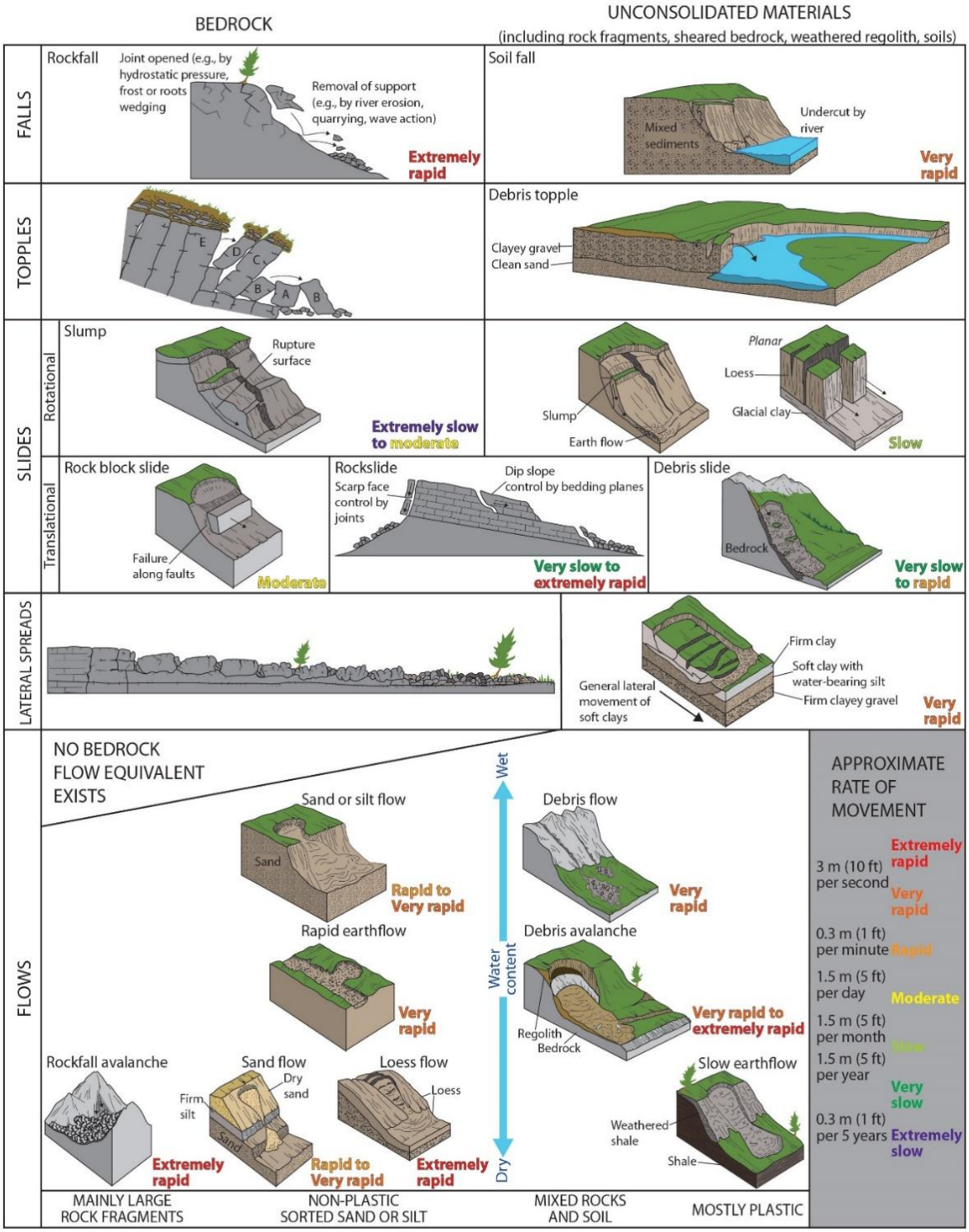

ประเภทของแผ่นดินถล่มจำแนกโดยอาศัยชนิดของการเคลื่อนที่ ชนิดของมวลเคลื่อนที่ ธรรมชาติของการเคลื่อนที่ อัตราการเคลื่อนที่ และความชื้น ดัดแปลงจาก: Varnes, D.J. (1978)

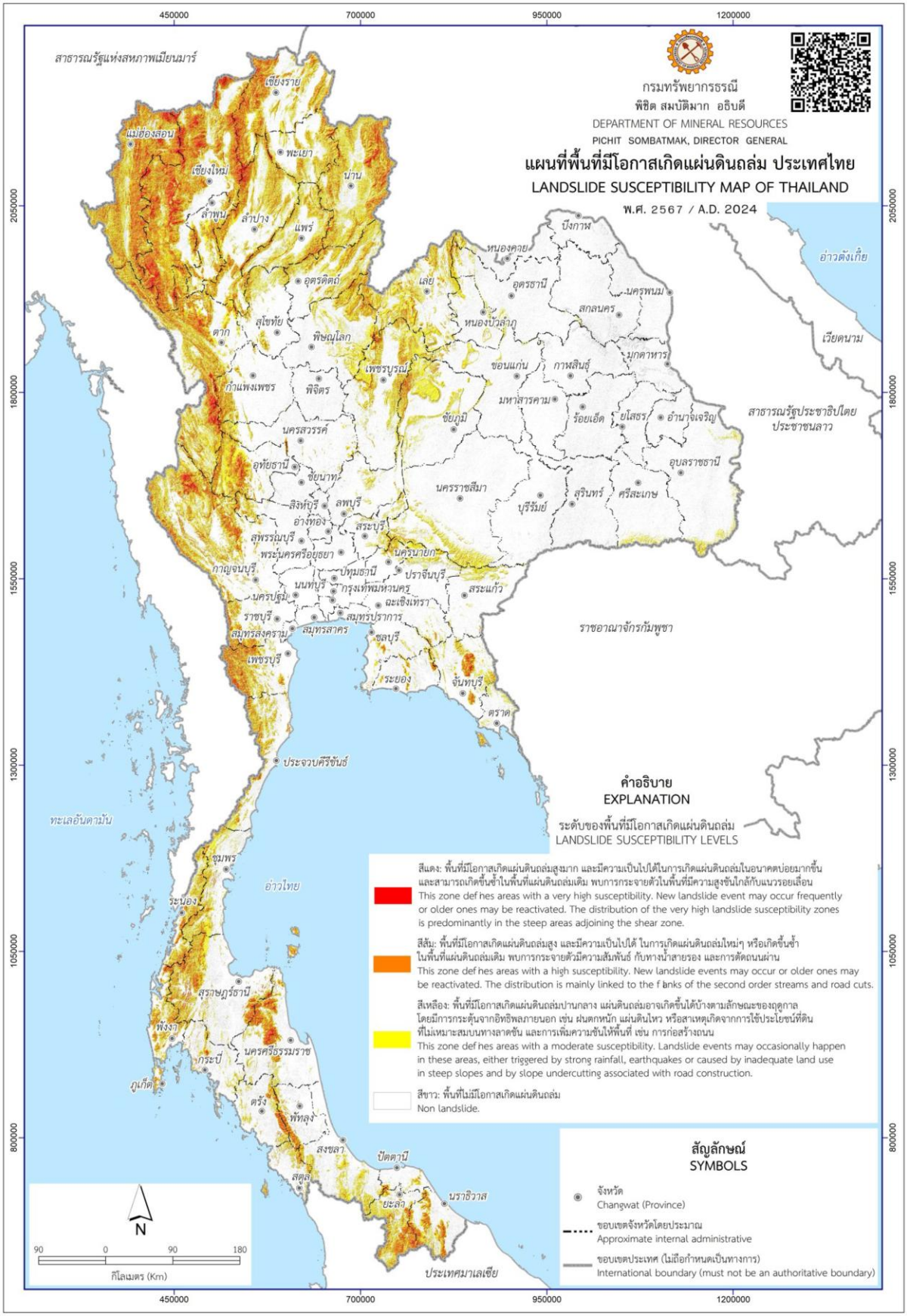

แผนที่พื้นที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่มประเทศไทย 54 จังหวัด 463 อำเภอ 1,984 ตำบล 15,559 หมู่บ้าน

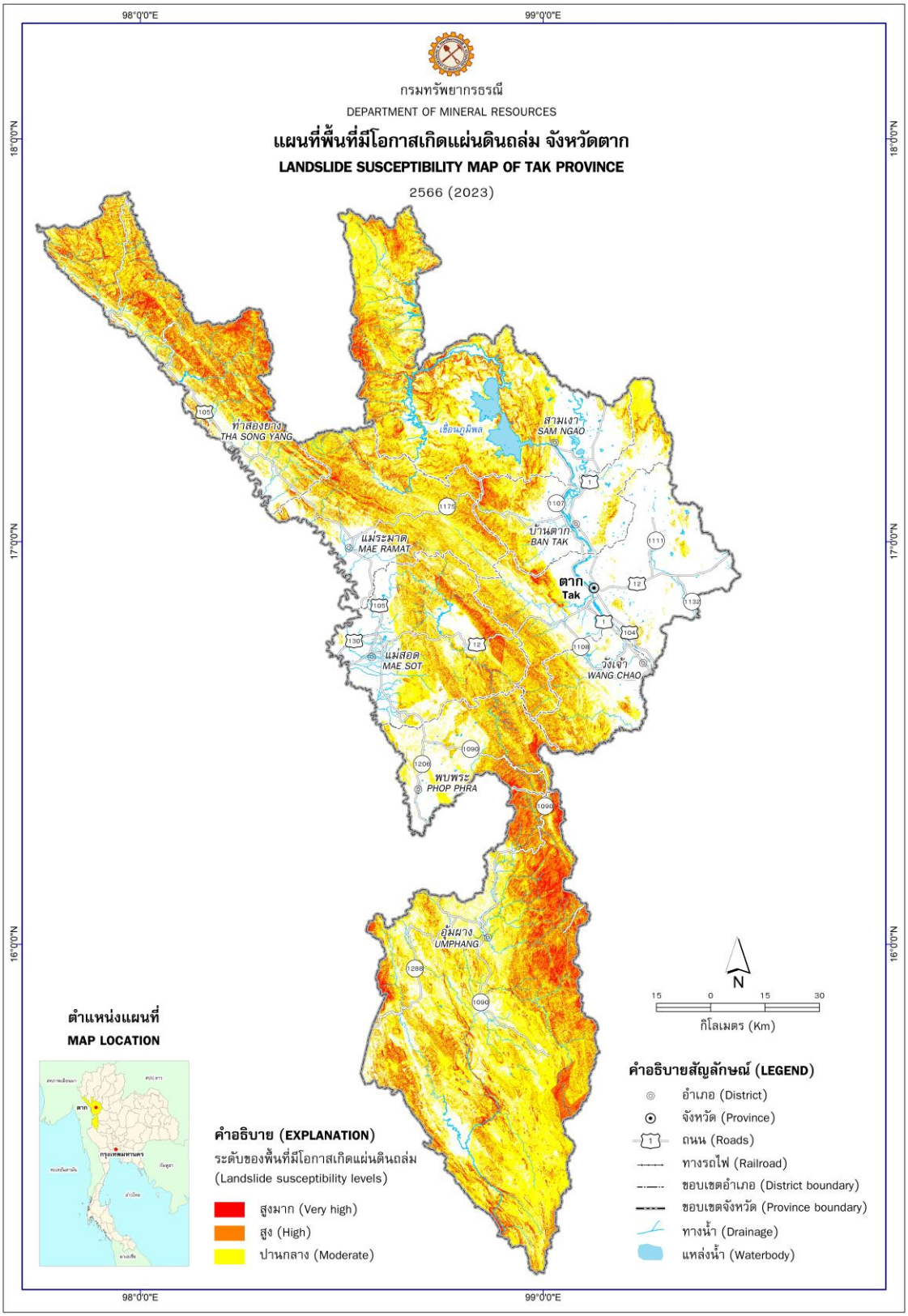

แผนที่พื้นที่มีโอกาสเกิดแผ่นดินถล่ม จังหวัดตาก 9 อำเภอ 50 ตำบล 483 หมู่บ้าน

2. แผ่นดินไหว

แผ่นดินไหวเป็นภัยพิบัติทางธรรมชาติที่เกิดจากการสั่นสะเทือนของพื้นดิน เนื่องจากการปลดปล่อยพลังงานเพื่อระบายความเครียดที่สะสมไว้ภายในโลกออกมาอย่างฉับพลัน เพื่อปรับสมดุลของเปลือกโลกให้คงที่

การเกิดแผ่นดินไหว ส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นที่ชั้นของเปลือกโลก โดยเปลือกโลกไม่ได้เป็นชิ้นเดียวกันทั้งหมดแต่แตกออกเป็นหลายชิ้นประกบกันคล้ายแผ่นจิกซอว์ โดยเปลือกโลกแบ่งเป็น 16 แผ่นใหญ่ คือ แผ่นเปลือกโลกยูเรเชีย (ประเทศไทยตั้งอยู่บนเปลือกโลกยูเรเชีย) แผ่นเปลือกโลกแปซิฟิก แผ่นเปลือกโลกอินเดีย แผ่นเปลือกโลกออสเตรเลีย แผ่นเปลือกโลกทะเลฟิลิปปินส์ แผ่นเปลือกโลกอเมริกาเหนือ แผ่นเปลือกโลกอเมริกาใต้ แผ่นเปลือกโลกแอฟริกา แผ่นเปลือกโลกแอนตาร์กติก แผ่นเปลือกโลกนาซคา แผ่นเปลือกโลกโคโคส แผ่นเปลือกโลกแคริบเบียน แผ่นเปลือกโลกฮวนเดฟูกา แผ่นเปลือกโลกอาหรับ และแผ่นเปลือกโลกสโคเชีย โดยการเกิดแผ่นดินไหวจะมีความสัมพันธ์กับการเลื่อนตัวของรอยเลื่อนเปลือกโลกต่างๆ โดยแบ่งตามลักษณะการเลื่อนตัวสามารถแบ่งได้ 3 แบบคือ รอยเลื่อนปกติ รอยเลื่อนย้อน และรอยเลื่อนตามแนวระนาบ

ความร้ายแรงอันเนื่องมาจากแผ่นดินไหวสามารถบอกได้ในรูปของความรุนแรง และขนาด เป็นตัวเลขที่ทำให้สามารถเปรียบเทียบขนาดของแผ่นดินไหวต่างๆ กันได้

ความรุนแรงของแผ่นดินไหว เป็นผลกระทบของแผ่นดินไหวที่มีต่อความรู้สึกของคนต่อความเสียหายของอาคารและสิ่งก่อสร้าง และต่อสิ่งต่างๆ ของธรรมชาติ ความรุนแรงจะมากน้อยขึ้นอยู่กับระยะทางจากตำแหน่งศูนย์กลางแผ่นดินไหว ความรุนแรงของแผ่นดินไหว กำหนดได้จากความรู้สึกของอาการตอบสนองของผู้คน การเคลื่อนที่ของเครื่องเรือน เครื่องใช้ในบ้าน ความเสียหายของปล่องไฟ จนถึงขั้นที่ทุกสิ่งทุกอย่างพังพินาศ มาตราวัดความรุนแรงของแผ่นดินไหวเรียกว่า “มาตราเมอร์คัลลี่” มี 12 ระดับ โดยมีหน่วยของระดับความรุนแรงเป็นตัวเลขโรมัน จากระดับความรุนแรงที่น้อยมากจนไม่สามารถรู้สึกได้

ขนาดของแผ่นดินไหว (USGS)	
น้อยกว่า 3.0	แผ่นดินไหวขนาดเล็กมาก (Micro)
3.0 - 3.9	แผ่นดินไหวขนาดเล็ก (Minor)
4.0 – 4.9	แผ่นดินไหวขนาดค่อนข้างเล็ก (Light)
5.0 – 5.9	แผ่นดินไหวขนาดปานกลาง (Moderate)
6.0 – 6.9	แผ่นดินไหวขนาดค่อนข้างใหญ่ (Strong)
7.0 – 7.9	แผ่นดินไหวขนาดใหญ่ (Major)
มากกว่า 8.0	แผ่นดินไหวขนาดใหญ่มาก (Great)

กรมทรัพยากรธรณีได้สำรวจรอยเลื่อนมีพลัง สามารถจัดกลุ่มรอยเลื่อนโดยอาศัยทิศทางการวางตัวและการเคลื่อนที่ได้ 3 แนว คือ กลุ่มรอยเลื่อนที่วางตัวในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ตะวันตกเฉียงใต้ กลุ่มรอยเลื่อนที่วางตัวในทิศตะวันตกเฉียงเหนือถึงตะวันออกเฉียงใต้ และกลุ่มรอยเลื่อนที่วางตัวอยู่ในทิศเหนือ-ใต้ จำนวนทั้งสิ้น 16 กลุ่มรอยเลื่อน ครอบคลุม 23 จังหวัดของประเทศไทย ดังนี้ รอยเลื่อนแม่จัน รอยเลื่อนแม่อิง รอยเลื่อนแม่ฮ่องสอน รอยเลื่อนเวียงแหง รอยเลื่อนเมย รอยเลื่อนแม่ทา รอยเลื่อนเถิน รอยเลื่อนพะเยา รอยเลื่อนแม่ลาว รอยเลื่อนปัว รอยเลื่อนอุตรดิตถ์ รอยเลื่อนเพชรบูรณ์ รอยเลื่อนศรีสวัสดิ์ รอยเลื่อนเจดีย์สามองค์ รอยเลื่อนระนอง และรอยเลื่อนคลองมะรุ่ย นอกจากนี้กรมทรัพยากรธรณีได้จัดทำแผนที่ภัยพิบัติแผ่นดินไหวประเทศไทย ฉบับปี พ.ศ. 2566 แผนที่ภัยพิบัติแผ่นดินไหว (Seismic Hazard Map) มีประโยชน์โดยตรงในการกำหนดเกณฑ์ปลอดภัยในการก่อสร้างอาคารและระบบสาธารณูปโภค อันจะช่วยลดการสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนจากภัยแผ่นดินไหวในอนาคต

ระดับความรุนแรง	ความรู้สึก/ความเสียหาย	ระดับความรุนแรง	ความรู้สึก/ความเสียหาย
I (1) ไม่รู้สึก	คนจะไม่รู้สึก แต่เครื่องวัดสามารถตรวจจับได้	VII (7) รุนแรงมาก	ฝาห้องแยก ร้าว กรุเพดานร่วง
II (2) เบามาก	คนที่มีความรู้สึกไว จะรู้สึกว่ามีแผ่นดินไหวเล็กน้อย	VIII (8) ทำลาย	ตึกร้าว ต้องหยุดขับรถยนต์
III (3) เบามาก	คนที่อยู่กับที่ จะรู้สึกว่าพื้นสั่น	IX (9) ทำลายล้าง	บ้านพังตามแถบรอยแยกของแผ่นดิน ท่อน้ำขาดเป็นตอน ๆ
IV (4) เบา	คนส่วนใหญ่รู้สึกได้	X (10) พินาศ	แผ่นดินถล่ม ตึกแข็งแรงพัง รางรถไฟคดโค้ง ดินลาดเขาเคลื่อนตัว หรือถล่ม 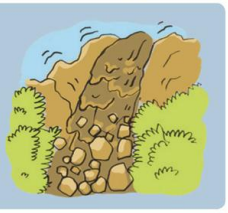
V (5) ปานกลาง	คนที่นอนหลับ ตกใจตื่น	XI (11) พินาศ	ตึกถล่ม สะพานขาด ทางรถไฟ ท่อน้ำ และสายไฟใต้ดินเสียหาย แผ่นดินถล่ม น้ำท่วม
VI (6) รุนแรง	ต้นไม้สั่น บ้านแกว่ง สิ่งปลูกสร้าง บางชนิดพัง	XII (12) พินาศ	ทุกสิ่งทุกอย่าง บนพื้นดินแถบนั้น เสียหายโดยสิ้นเชิง พื้นดินเคลื่อนตัว เป็นลูกคลื่น

ระดับความรุนแรงของแผ่นดินไหวตามมาตราเมอร์คัลลี่

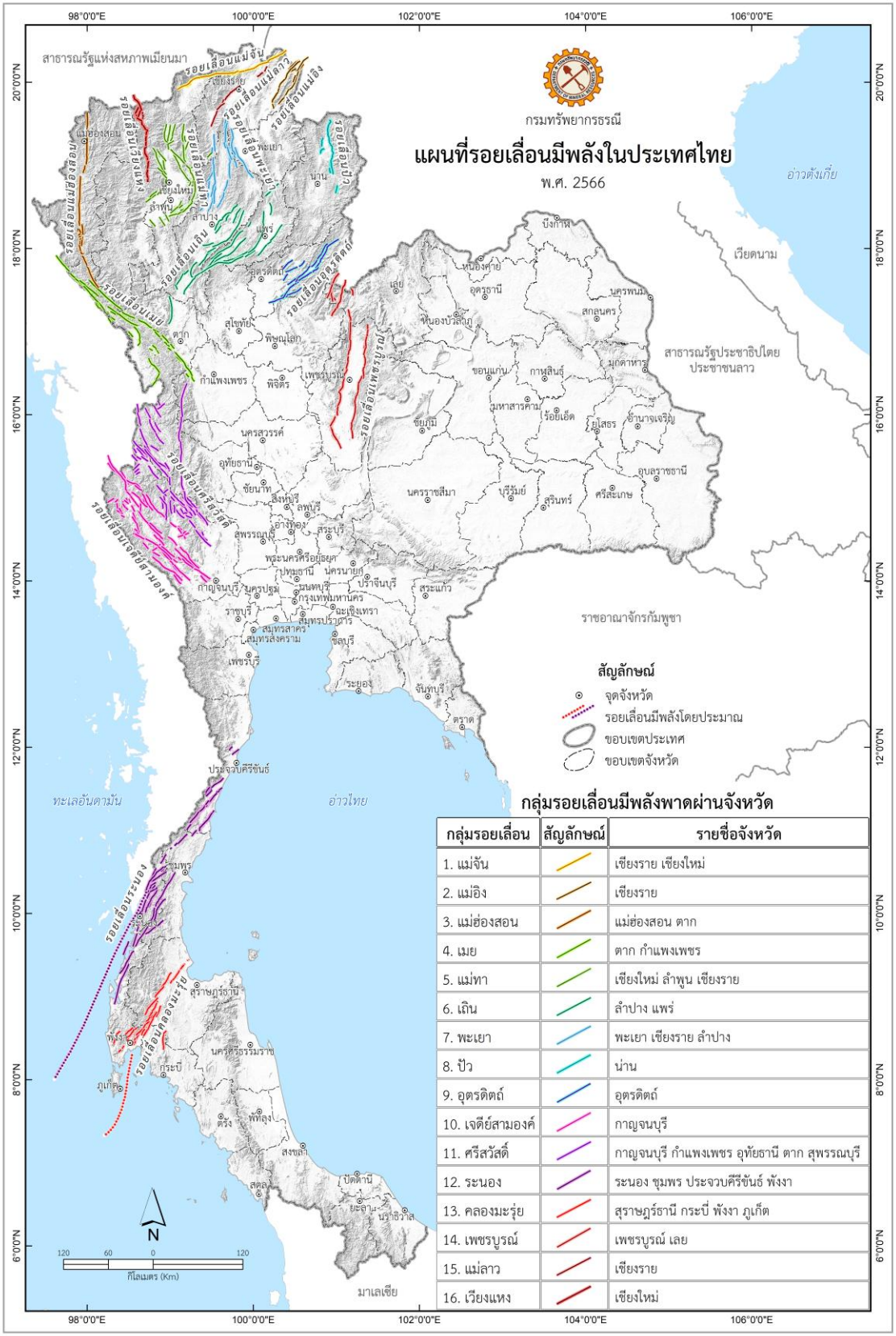

แผนที่รอยเลื่อนมีพลังในประเทศไทย

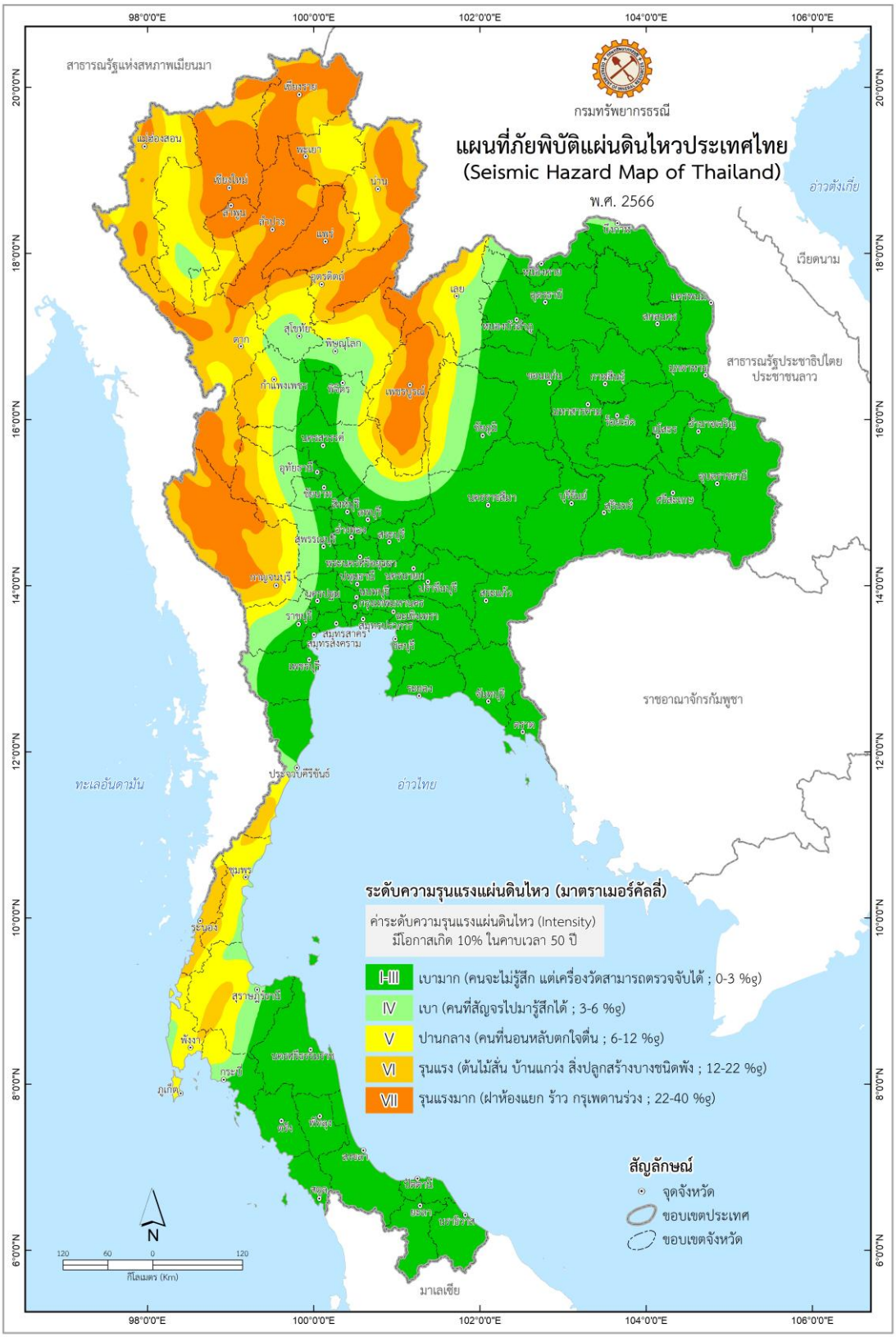

แผนที่ภัยพิบัติแผ่นดินไหวประเทศไทย

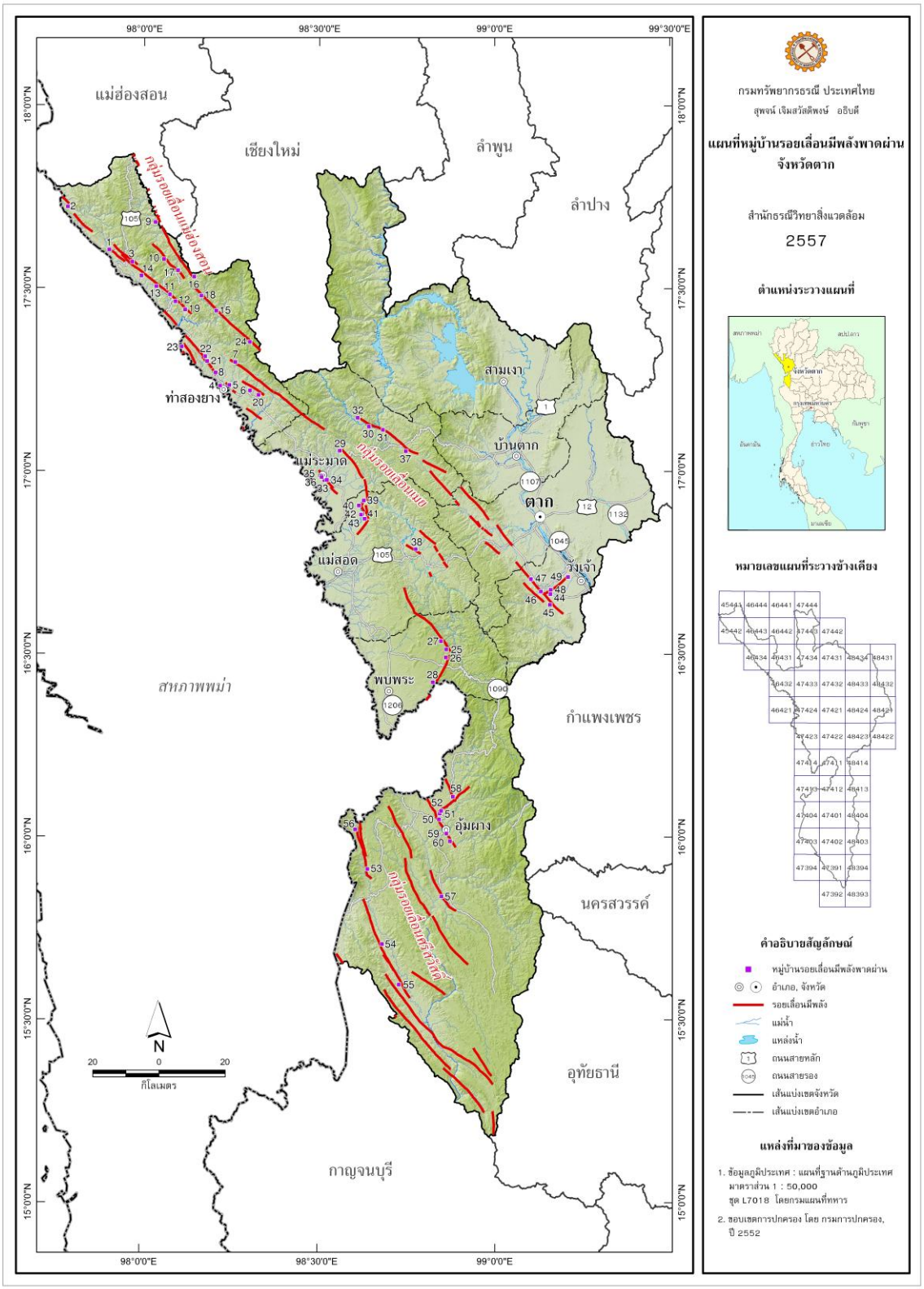

แผนที่หมู่บ้านรอยเลื่อนมีพลังพาดผ่าน จังหวัดตาก 8 อำเภอ 26 ตำบล 78 หมู่บ้าน

3. หลุมยุบ

หลุมยุบเป็นธรณีพิบัติภัยที่เกิดขึ้นในภูมิประเทศแบบคาสต์ มีหินรองรับอยู่ใต้ผิวดินเป็นหินจำพวกละลายน้ำ ได้แก่ หินปูน หินโดโลไมต์ เกลือหิน และยิปซัม เมื่อหินเกิดการละลายพร้อมทั้งมีกระบวนการอื่นเกิดร่วมด้วย เช่น การกัดกร่อน การผุพังการชะล้างพังทลายจะเร่งให้ชั้นดินชั้นหินที่เคยมีเคลื่อนหายออกไปจากที่เดิมจนเกิดเป็นโพรงถ้ำใต้ดินขึ้นมาแทนที่ เมื่อเพดานโพรงถ้ำบางลงจนไม่สามารถแบกรับน้ำหนักพื้นผิวด้านบนได้จะยุบตัวลงสู่ด้านล่างและปรากฏให้เห็นเป็นหลุมกว้างบนผิวดิน

การจำแนกชนิดของหลุมยุบ

1) หลุมยุบที่เกิดจากกระบวนการละลาย ชั้นหินปูนหรือหินที่ละลายน้ำได้จะถูกชะล้างและพังทลายได้มากที่สุดในบริเวณที่น้ำสัมผัสกับพื้นผิวของหิน การละลายอย่างรวดเร็วมักเกิดขึ้นโดยเฉพาะบริเวณที่มีรอยแตก รอยแยก รอยเลื่อน แนวชั้นหิน และในพื้นที่ที่มีความผันผวนของระดับน้ำใต้ดินและน้ำผิวดิน ปริมาณน้ำฝน และน้ำผิวดินไหลซึมผ่านแนวรอยแตกในหินปูนหรือหินคาร์บอเนตที่ละลายน้ำจะถูกพัดพาออกจากพื้นผิวและค่อยๆ ซึมหายไปทีละน้อย

2) หลุมยุบที่เกิดจากการทรุดตัว จะค่อยๆ พัฒนาขึ้นโดยที่ตะกอนปิดทับค่อยๆ ไหลผ่านลงสู่แนวแตกหรือช่องว่าในชั้นหินจนทำให้ผิวดินค่อยๆ มีการยุบตัว และพัฒนาจนกลายเป็นหลุมยุบ ในที่สุดหลุมยุบชนิดนี้จะเกิดจากการยุบตัวขนาดเล็กและใช้ระยะเวลานานในการขยายเป็นหลุมยุบขนาดใหญ่ ดังนั้นหากขาดการสังเกตจะไม่สามารถรู้ได้ว่าเกิดการยุบตัว

3) หลุมยุบที่เกิดจากการพังทลายของชั้นหินชั้นดิน จะเกิดขึ้นอย่างกะทันหันก่อให้เกิดความเสียหายรุนแรงมักเกิดขึ้นในพื้นที่มีตะกอนปิดทับจำพวกดินเหนียวปะปนอยู่จำนวนมากหรือชั้นหินปิดทับอยู่บนช่องโพรงถ้ำไม่หนา กระบวนการที่เกี่ยวข้อง เช่น การละลาย การระบายน้ำ การกัดเซาะเป็นโพรงและการยุบตัวหรือพังถล่มลงสู่โพรงถ้ำใต้พื้นดินก่อให้เกิดหลุมที่มีขอบหลุมลึกและชัน รวมทั้งหลุมยุบที่เกิดจากการไหลของน้ำใต้ดิน เนื่องจากการไหลของน้ำใต้ดินเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดการชะล้างพังทลายของตะกอนที่ยังไม่แข็งตัวและพาตะกอนที่ถูกกร่อนไหลไปพร้อมกับน้ำบาดาล โดยสังเกตได้จากร่องรอยของน้ำไหลที่ปรากฏมักไหลลงสู่ลำห้วยและลักษณะของตะกอนที่ปิดทับอยู่ด้านบนสุดของพื้นจำพวกตะกอนทรายเนื้อหยาบมากที่มีความร่วนและพรุนสูงจึงถูกพัดพาไปพร้อมการไหลของน้ำได้ง่าย เมื่อโดนกระตุ้นด้วยแรงที่มากกว่าปกติหรือน้ำใต้ดินที่มากขึ้นจึงทำให้เกิดการพังทลายได้ ปัจจัยเหล่านี้ยังบ่งชี้โอกาสที่จะเกิดขยายตัวของหลุมยุบและการพังทลายเพิ่มขึ้นได้

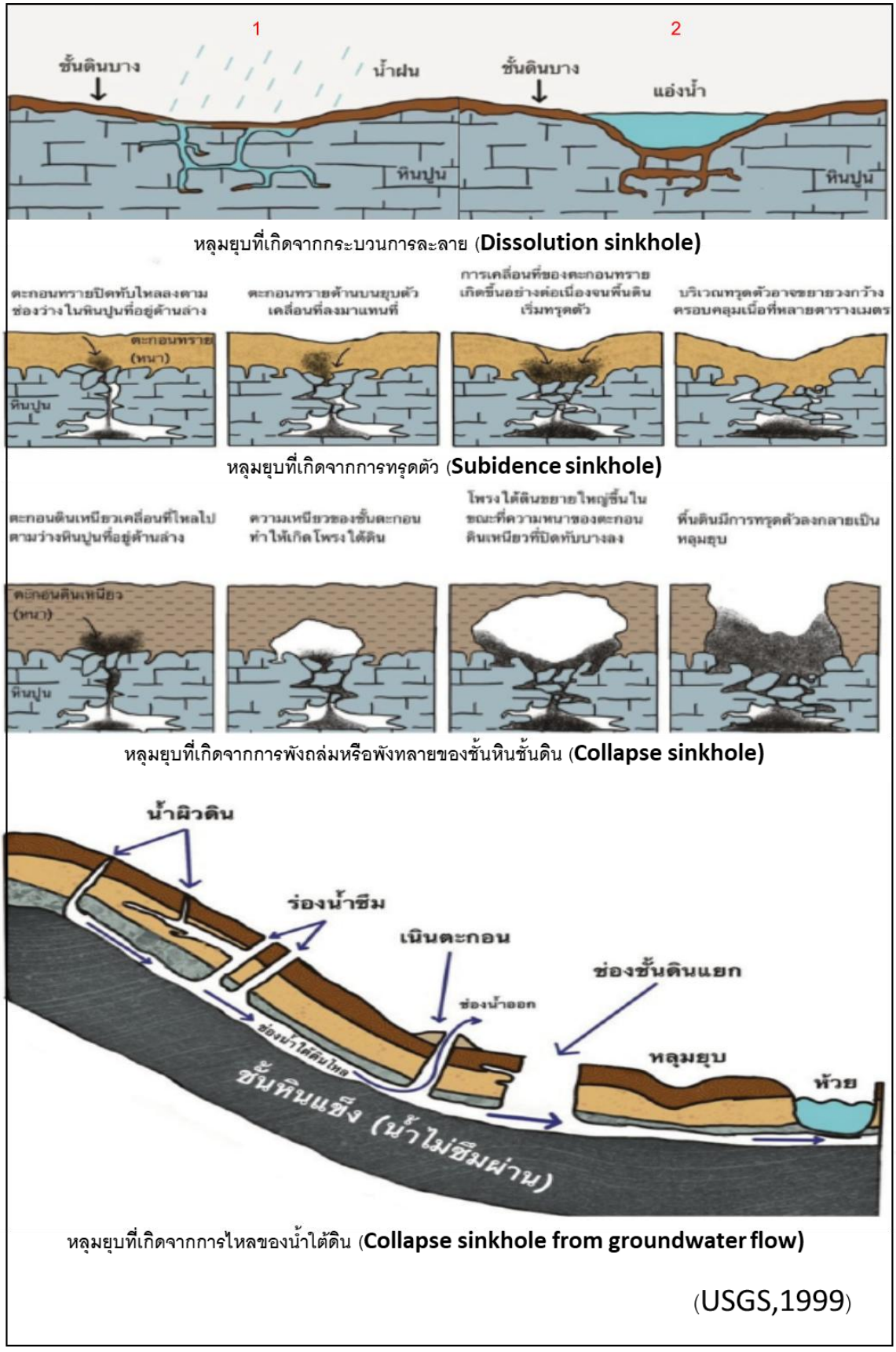

หลุมยุบที่เกิดจากกระบวนการละลาย (**Dissolution sinkhole**)

หลุมยุบที่เกิดจากการทรุดตัว (**Subidence sinkhole**)

หลุมยุบที่เกิดจากการพังถล่มหรือพังทลายของชั้นหินชั้นดิน (**Collapse sinkhole**)

หลุมยุบที่เกิดจากการไหลของน้ำใต้ดิน (**Collapse sinkhole from groundwater flow**)

(USGS,1999)

แบบจำลองการเกิดหลุมยุบ

พื้นที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบในประเทศไทย ประกอบด้วย 1) พื้นที่ที่ถูกรองรับด้วยชั้นหินปูนอยู่ด้านใต้ มีพื้นที่เสี่ยงภัยหลุมยุบ จำนวนทั้งสิ้น 49 จังหวัด 339 อำเภอ 1,583 ตำบล ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ในภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคตะวันตก 2) พื้นที่ราบที่มีชั้นทรายร่วนและใกล้แม่น้ำลำธาร โดยเป็นพื้นที่ที่มชั้นทรายรองรับอยู่ ซึ่งเป็นตะกอนที่จับตัวยังไม่แน่น 3) พื้นที่ถูกรองรับด้วยชั้นเกลือหิน ครอบคลุมพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นส่วนใหญ่ เช่น จังหวัดนครราชสีมา สุรินทร์ บุรีรัมย์ อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ชัยภูมิ ขอนแก่น สกลนคร อุดรธานี หนองคาย และนครพรม พื้นที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบจังหวัดตาก มีจำนวน 9 อำเภอ 37 ตำบล ดังนี้

ที่	อำเภอ	ตำบล
1.	อ.เมืองตาก	ต.แม่ท้อ ต.แม่ท้อ
2.	อ.แม่ระมาด	ต.แม่ตื่น ต.สามหมื่น ต.ขะเนจื้อ ต.พระธาตุ
3.	อ.แม่สอด	ต.แม่ปะ ต.พระธาตุผาแดง ต.แม่กุ ต.มหาวัน ต.มหาวัน ต.ด่านแม่ละเมาะ ต.แม่กาษา
4.	อ.ท่าสองยาง	ต.แม่ต้าน ต.แม่หละ ต.แม่อุสุ ต.แม่วะหลวง ต.แม่สอง ต.ท่าสองยาง
5.	อ.บ้านตาก	ต.ท้องฟ้า ต.เกาะตะเภา ต.ทุ่งกระเชาะ
6.	อ.พบพระ	ต.ช่องแคบ ต.รวมไทยพัฒนา ต.คีรีราษฎร์
7.	อ.วังเจ้า	ต.นาโบสถ์ ต.เชียงทอง
8.	อ.สามเงา	ต.สามเงา ต.ย่านรี ต.ยกกระบัตร ต.บ้านนา
9.	อ.อุ้มผาง	ต.อุ้มผาง ต.หนองหลวง ต.แม่กลอง ต.แม่จัน ต.แม่ละมุ้ง ต.โมโกร

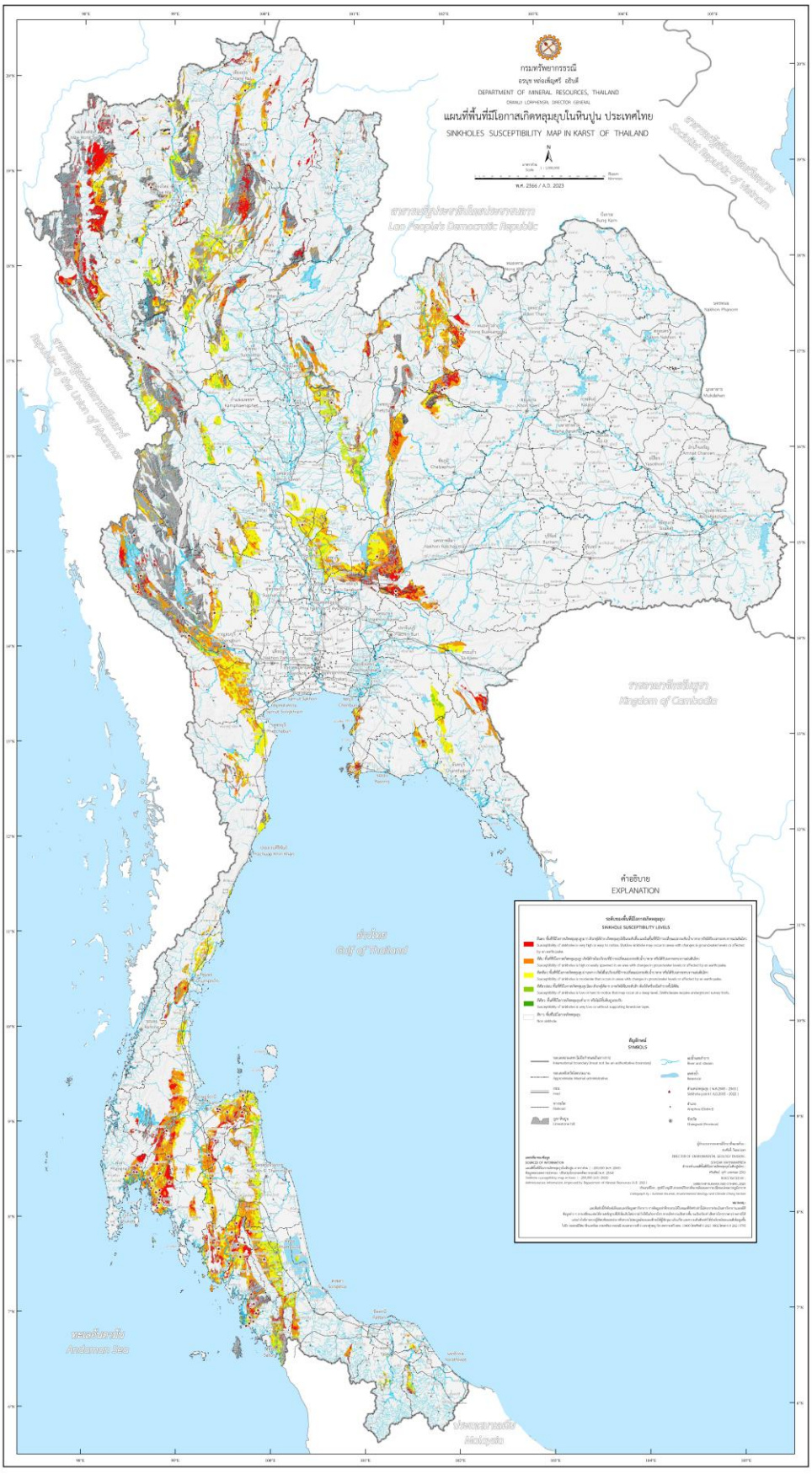

แผนที่พื้นที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบในหินปูน ประเทศไทย 49 จังหวัด 339 อำเภอ 1,583 ตำบล

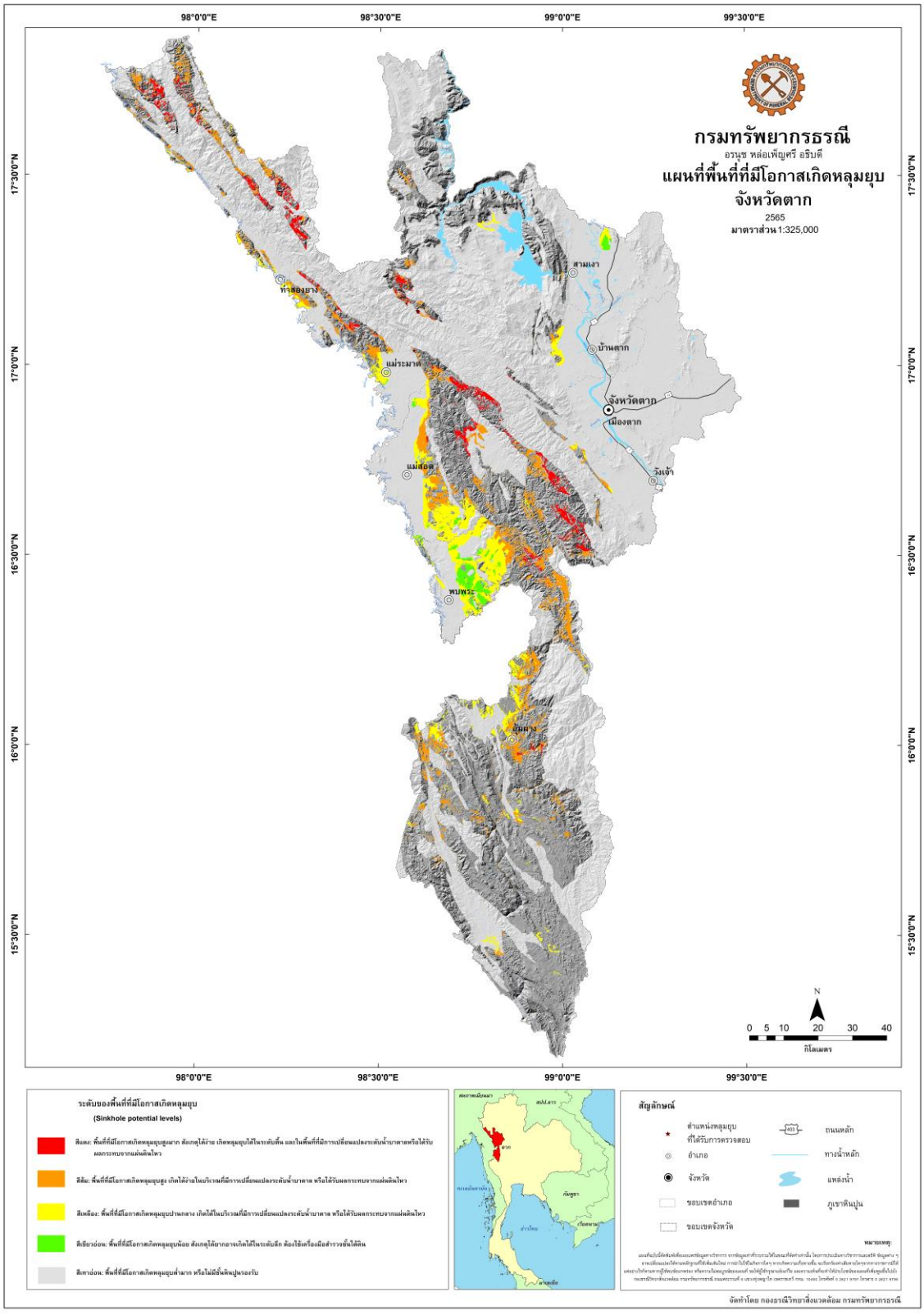

แผนที่พื้นที่ที่มีโอกาสเกิดหลุมยุบ จังหวัดตาก 9 อำเภอ 37 ตำบล

4. สึนามิ

ส่วนใหญ่เกิดจากแผ่นดินไหวใต้มหาสมุทรที่มีระดับความรุนแรงมักเกิดขึ้นบริเวณที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดแผ่นดินไหว เช่น พื้นที่รอบๆ มหาสมุทรแปซิฟิกที่เรียกกันว่า “วงแหวนไฟ” คลื่นสึนามินั้นมีความยาวคลื่นหรือระยะระหว่างสันคลื่นยาวมาก ในระหว่างที่คลื่นสึนามิเคลื่อนที่อยู่ในมหาสมุทรช่วงที่เป็นทะเลลึก คลื่นจะมีลักษณะเป็นคลื่นใต้น้ำ ที่เห็นเป็นเพียงระลอกคลื่นสูงราว 30 เซนติเมตร ถึง 1 เมตร เท่านั้น บางครั้งผู้ที่อยู่บนเรือเดินสมุทรอาจไม่รู้สึกหรือสังเกตถึงการเคลื่อนตัวของคลื่นได้ แต่เมื่อคลื่นสึนามิเคลื่อนที่เข้าหาฝั่งสู่เขตน้ำตื้น คลื่นจะเคลื่อนที่ช้าลง ในขณะที่ความสูงของยอดคลื่นกลับยิ่งทวีสูงขึ้น และมีพลังทำลายล้างสูง

คลื่นสึนามิมีลักษณะต่างจากคลื่นที่เกิดจากกระแสลมบริเวณชายฝั่งทะเล กล่าวคือ คลื่นที่เกิดจากลมจะมีลักษณะเป็นคลื่นแบบม้วนตัวตามกระแสลม ส่วนคลื่นสึนามิจะเป็นคลื่นแบบแนวตรงยาวและไม่มีความสัมพันธ์กับทิศทางของกระแสลม คลื่นสึนามิที่เกิดจากแผ่นดินไหวในทะเลอาจจะเคลื่อนที่ด้วยความเร็วระหว่าง 500-800 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ขึ้นอยู่กับขนาดของแผ่นดินไหว

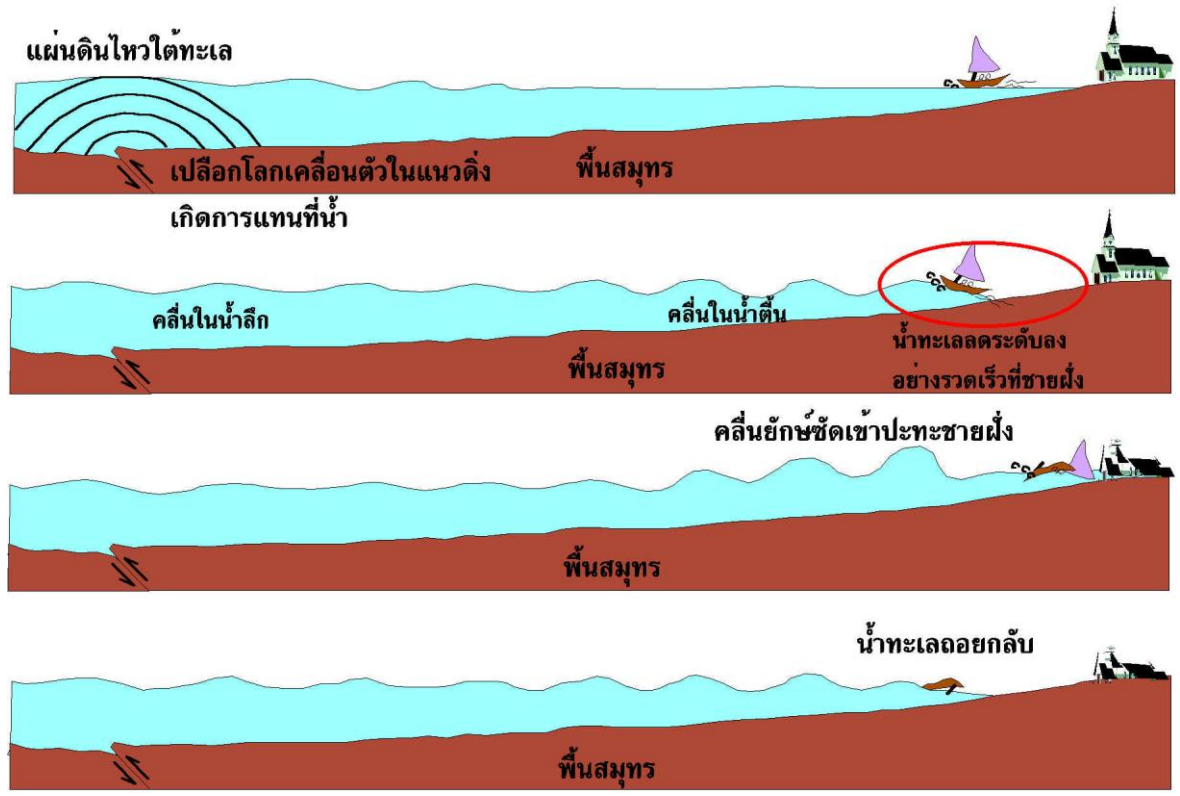

แบบจำลองการเกิดสึนามิ

บทที่ 3
พื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม
ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

1. ข้อมูลทั่วไป ที่ตั้งและภูมิศาสตร์

ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ตั้งอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอท่าสองยางไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ประมาณ 31 กิโลเมตร อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอเมืองตากไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือประมาณ 239 กิโลเมตร มีเนื้อที่โดยประมาณ 409.89 ตารางกิโลเมตร หรือ 256,181.25 ไร่ ตำบลแม่สอง จำนวนประชากรทั้งสิ้น 20,899 คน เป็นชาย 10,930 คน หญิง 9,969 คน มีจำนวนครัวเรือน 5,632 ครัวเรือน (ที่มา : องค์การบริหารส่วนตำบลแม่สอง เดือนกุมภาพันธ์ 2568) สถานะทางการบริหารเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลแม่สอง แบ่งการปกครองออกเป็น 17 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

หมู่ 1 บ้านแม่สอง (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านเชียงแก้ว กลุ่มบ้านกลูแทะกลุ่มบ้านทีโหม่โก่ทะ)

หมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่สลิดหลวง กลุ่มบ้านแม่สลิดคี)

หมู่ 3 บ้านแม่สลิดน้อย (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่สลิดน้อย กลุ่มบ้านแกร๊ะคี)

หมู่ 4 บ้านเรหว่อโกร (มี 7กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านพอบือละคี กลุ่มบ้านยะกะเตอโค๊ะ กลุ่มบ้านทีคุคีเหนือ กลุ่มบ้านตะโข๊ะบี้ กลุ่มบ้านซะซุ่ยปู่ กลุ่มบ้านคุคี กลุ่มบ้านทีคุคีใต้)

หมู่ 5 บ้านแม่โขะ (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่โขะ กลุ่มบ้านตะลอโพล กลุ่มบ้านทูโจ)

หมู่ 6 บ้านแม่นิล (มี 4 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่นิล กลุ่มบ้านตะวอซอ กลุ่มบ้านเคลอะโค๊ะ กลุ่มบ้านแม่นิลคี)

หมู่ 7 บ้านห้วยมะโหนก (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านห้วยมะโหนก กลุ่มบ้านกลูเบอคี กลุ่มบ้านมะโหนกคี)

หมู่ 8 บ้านแม่ระเมิง (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่ระเมิง กลุ่มบ้านซอแขะวาคี กลุ่มบ้านมะโอโกร)

หมู่ 9 บ้านตะพิเดอ (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านตะพิเดอ กลุ่มบ้านยะแปทะ กลุ่มบ้านกะเป่อลู่)

หมู่ 10 บ้านเคลอะเดคี (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านเคลอะเดคี กลุ่มบ้านแหมะคี)

หมู่ 11 บ้านเบ๊าะโปะคี (มี 4 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านเบ๊าะโปะคี กลุ่มบ้านเบ๊าะโปะโกร กลุ่มบ้านมอโจโค๊ะ กลุ่มบ้านตะกอเล)

หมู่ 12 บ้านวะโดรโกร (มี 5 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านวะโดโดร กลุ่มบ้านทีเซาะคี กลุ่มบ้านเบ๊าะโซะลู่ กลุ่มบ้านโปะพอคี กลุ่มบ้านละออเด)

หมู่ 13 บ้านทีโบะคี (มี 7 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านทีโบะคี กลุ่มบ้านเจาะเก้ปู่ กลุ่มบ้านปอเล่อ กลุ่มบ้านตะโป๊ะปู่ กลุ่มบ้านทีอือหลื่อคี กลุ่มบ้านจอทะ กลุ่มบ้านมอโกร)

หมู่ 14 บ้านกิ่งไม้ขาว (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านกิ่งไม้ขาว กลุ่มบ้านแม่ระเมิงโกร)

หมู่ 15 บ้านแม่ผาแดง (มี 6 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่ผาแดง กลุ่มบ้านต่อปล้าคี กลุ่มบ้านก้อบอทะ กลุ่มบ้านหม่อกุ้ยโจ กลุ่มบ้านบลาทะ กลุ่มบ้านคุทะ)

หมู่ 16 บ้านสันดอยงาม (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านสันดอยงาม กลุ่มบ้านซอแขะลู่ กลุ่มบ้านวะบลอลู่)

หมู่ 17 บ้านพญาไม้ทอง (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านพญาไม้ทอง กลุ่มบ้านบลาเด กลุ่มบ้านเซกลา)

อาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ	ตำบลท่าสองยาง ตำบลแม่วะหลวง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ตำบลสบโขง ตำบลยางเปียง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
ทิศใต้ ติดต่อกับ	ตำบลแม่อุสุ อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก
ทิศตะวันออก ติดต่อกับ	ตำบลแม่ตื่น อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันตก ติดต่อกับ	ประเทศพม่า

2. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

การใช้ประโยชน์ที่ดินแบ่งเป็นพื้นที่ป่าไม้ พื้นที่ชุมชนในหมู่บ้านต่างๆ เช่น ที่ตั้งบ้านเรือน สถานที่ราชการ ศาสนสถาน และสถานศึกษา ซึ่งตั้งกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปในพื้นที่ตำบล พื้นที่เกษตรกรรมส่วนใหญ่ใช้สำหรับปลูกข้าวโพด ทำนา ทำสวนเสาวรส และเลี้ยงสัตว์พื้นที่สาธารณประโยชน์เป็นที่ดินของรัฐ ซึ่งประชาชนสามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ และพื้นที่อื่นๆ เช่น ถนนฝาย แหล่งน้ำ เป็นต้น

3. ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน มีระดับความสูงประมาณ 200-1,689 เมตรเหนือระดับทะเลปานกลาง ส่วนที่เหลือเป็นที่ราบระหว่างหุบเขาและที่ราบริมน้ำมีระดับความสูงประมาณ 100-200 เมตรเหนือระดับทะเลปานกลาง มียอดดอยที่สำคัญได้แก่ เขาแม่สอง เขาแม่สลิดรู เขาเกาะบอตู เขาขุนเงา ดอยแม่โข๊ะ ดอยกะทิง ลักษณะทางน้ำของตำบลแม่สอง มีทางน้ำสายสำคัญคือ แม่น้ำเมย แม่น้ำเงา ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยแม่สอง ห้วยแม่สลิดหลวง

4. ลักษณะทางน้ำ

แม่น้ำเมย มีต้นกำเนิดจากภูเขาในอำเภอพบพระ จังหวัดตาก ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านอำเภอแม่สอด อำเภอแม่ระมาด ก่อนไหลเข้าสู่อำเภอท่าสองยาง ผ่านตำบลแม่หละ ตำบลแม่ต้าน ตำบลแม่อุสุ เข้าสู่ตำบลแม่สองผ่านด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 1 บ้านแม่สอง หมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง หมู่ 3 บ้านแมสลิดน้อย ไหลผ่านไปยังตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวินในเขตอำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยแม่สอง ห้วยแม่สลิดโพโกร ห้วยแม่สลิดหลวง ห้วยแม่สลิดน้อย ห้วยแม่โขะ ห้วยแม่นิล ห้วยมะโหนก

- ห้วยแม่สอง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 13 กลุ่มบ้านทีอือหลื่อคี ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 13 กลุ่มบ้านทีอือหลื่อคี หมู่ 13 กลุ่มบ้านตะโป๊ะปู่ หมู่ 13 กลุ่มบ้านเจาะเก้ปู่ หมู่ 13 บ้านทีโบะคี หมู่ 13 กลุ่มบ้านจอทะ ผ่านด้านทิศใต้ ของหมู่ 13 กลุ่มบ้านมอโกร หมู่ 9 บ้านตะพิเดอ หมู่ 4 กลุ่มบ้านตะโข๊ะบี้ หมู่ 1 กลุ่มบ้านเชียงแก้ว ผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 1 กลุ่มบ้านกลูแจทะ หมู่ 1 กลุ่มบ้านทีโหม่โก่ทะ ไปบรรจบกับแม่น้ำแมยด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 1 กลุ่มบ้านทีโหม่โก่ทะ มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยขุนแม่สอง ห้วยทีโบ๊ะโกร

- ห้วยขุนแม่สอง มีต้นกำเนิดจากดอยขุนเงา ด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 13 กลุ่มบ้านทีอือหลื่อคี ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 13 กลุ่มบ้านทีอือหลื่คี ผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 13 กลุ่มบ้านตะโป๊ะปู่ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่สองด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 13 กลุ่มบ้านตะโป๊ะปู่

- ห้วยทีโบ๊ะโกร มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 13 กลุ่มบ้านปอเล่อ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 13 กลุ่มบ้านปอเล่อผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 13 บ้านทีโบะคี หมู่ 13 กลุ่มบ้านจอทะ ไปบรรจบกับห้วยแม่สองด้านทิศตะวันออกของหมู่ 13 กลุ่มบ้านจอทะ

น้ำแม่หลุย มีต้นกำเนิดจากดอยขุนเงาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 17 กลุ่มบ้านเซกลา ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 17 กลุ่มบ้านเซกลาผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 17 บ้านพญาไม้ทอง ผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 10 บ้านเคลอะเดคี หมู่ 15 กลุ่มบ้านหม่อกุ้ยโจ หมู่ 15 กลุ่มบ้านก้อบอทะ ผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 9 กลุ่มบ้านกะเป่อลู่ ผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 15 กลุ่มบ้านบลาทะ หมู่ 15 กลุ่มบ้านคุทะ ผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 9 บ้านตะพิเดอ ไปบรรจบกับห้วยแม่สอง ด้านทิศใต้ของหมู่ 9 บ้านตะพิเดอ มีแพรกสาขาที่สำคัญได้แก่ ห้วยเคลอะเดโกร ห้วยหลุย ห้วยวะโดโกร ห้วยแม่ผาแดง

- ห้วยเคลอะเดโกร มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 10 บ้านเคลอะเดคี ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 10 บ้านเคลอะเดคีผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 15 กลุ่มบ้านต่อปล้าคี ไหลไปบรรจบกับน้ำแม่หลุยด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 10 บ้านเคลอะเดคี

- ห้วยหลุย มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 12 กลุ่มบ้านโปะพอคี ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 12 กลุ่มบ้านโปะพอคี ไหลไปบรรจบกับน้ำแม่หลุยด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 12 กลุ่มบ้านโปะพอคี

- ห้วยวะโดโกร มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 12 บ้านวะโดโกร ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 12 บ้านวะโดโกร ผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 12 กลุ่มบ้านโปะพอคี ผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 12 กลุ่มบ้านออละเด หมู่ 12 กลุ่มบ้านเบ๊าะโซะลู่ ผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 9 กลุ่มบ้านยะแปทะ ไหลไปบรรจบกับน้ำแม่หลุยด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 9 กลุ่มบ้านยะแปทะ มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยวะซิโกร

- ห้วยวะซิโกร มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 12 กลุ่มบ้านทีเซาะคี ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 12 กลุ่มบ้านทีเซาะคี ผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 12 กลุ่มบ้านวะโดโกร ผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 12 กลุ่มบ้านออละเด ไหลไปบรรจบกับห้วยวะโดโกร ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 12 กลุ่มบ้านออละเด

- ห้วยแม่ผาแดง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 8 กลุ่มบ้านซอแขะวาคี ไหลจาก-ทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 8 กลุ่มบ้านซอแขะวาคีผ่านด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 15 บ้านแม่ผาแดง ผ่านด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 15 กลุ่มบ้านหม่อกุ้ยโจ หมู่ 15 กลุ่มบ้านก้อบอทะ ไหลไปบรรจบกับน้ำแม่หลุย ด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 15 กลุ่มบ้านก้อบอทะ

- ห้วยทีกือคอโกร มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกของหมู่ 4 กลุ่มบ้านซะซุ่ยปู่ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 4 กลุ่มบ้านซะซุ่ยปู่ผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 4 กลุ่มบ้านยะกะเตอโค๊ะ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่สองด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 4 กลุ่มบ้านยะกะเตอโค๊ะ

- ห้วยทีโมโกรคี มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 1 กลุ่มบ้านทีโหม่โก่ทะ ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 1 กลุ่มบ้านทีโหม่โก่ทะ ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่สองด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 1 กลุ่มบ้านทีโหม่โก่ทะ

- ห้วยแม่สลิดโพโกร มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านบริเวณกลางพื้นที่ของหมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง จากนั้นไหลวกจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไปบรรจบกับแม่น้ำเมยด้านทิศตะวันตกของหมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง

- ห้วยยาว มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลวกจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่สลิดโพโกรด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง

- ห้วยแม่สลิดหลวง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 2 กลุ่มบ้านแม่สลิดคี ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 2 กลุ่มบ้านแม่สลิดคี หมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเมยด้านทิศตะวันตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง

- ห้วยแชวะหง่อโกร มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของหมู่ 2 กลุ่มบ้านแม่สลิดคี ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 2 กลุ่มบ้านแม่สลิดคี ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่สลิดหลวงด้านทิศตะวันตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 2 กลุ่มบ้านแม่สลิดคี มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยพอโมะบ่อโกร

- ห้วยพอโมะบ่อโกร มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 2 กลุ่มบ้านแม่สลิดคี ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 2 กลุ่มบ้านแม่สลิดคี ไหลไปบรรจบกับห้วยแชวะหง่อโกรด้านทิศตะวันตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 2 กลุ่มบ้านแม่สลิดคี

- ห้วยแม่สลิดน้อย มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 3 กลุ่มบ้านแกร๊ะคี ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 3 กลุ่มบ้านแกร๊ะคี แล้ว ไหลวกจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 3 บ้านแม่สลิดน้อย ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเมยด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 3 บ้านแม่สลิดน้อย

- ห้วยแม่โขะ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 5 กลุ่มบ้านตะลอโพล ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ แล้วไหลวกจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 5 กลุ่มบ้านตะลอโพล หมู่ 5 กลุ่มบ้านทูโจ หมู่ 5 บ้านแม่โขะ จากนั้นไหลวกจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเมยด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 5 บ้านแม่โขะ

- ห้วยแม่นิล มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 6 กลุ่มบ้านแม่นิลคี ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 6 กลุ่มบ้านแม่นิลคี ผ่านด้านทิศใต้ของหมู่ 6 บ้านแม่นิล ผ่านด้านทิศตะวันตกของหมู่ 6 กลุ่มบ้านตะวอซอ ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเมยด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 6 กลุ่มบ้านตะวอซอ

- ห้วยมะโหนก มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศเหนือของหมู่ 7 กลุ่มบ้านมะโหนกคี ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ผ่านด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 7 กลุ่มบ้านมะโหนกคี ผ่านบริเวณกลางพื้นที่ของหมู่ 7 บ้านห้วยมะโหนก ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเมยด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 7 บ้านห้วยมะโหนก

- ห้วยมะโหนกโพ มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของหมู่ 7 บ้านห้วยมะโหนก ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ จากนั้นไหลวกจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตก-เฉียงเหนือ ผ่านบริเวณกลางพื้นที่ของหมู่ 7 บ้านห้วยมะโหนก ไปบรรจบกับห้วยมะโหนกด้านทิศตะวันตกของหมู่ 7 บ้านห้วยมะโหนก

แม่น้ำเงา มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 11 กลุ่มบ้านมอโจโค๊ะในเขตตำบลสบโขง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ผ่านตำบลสบโขง ผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 11 กลุ่มบ้านมอโจโค๊ะ หมู่ 11 กลุ่มบ้านเบ๊าะโปะโกร ก่อนไหลวกจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไหลผ่านอำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ อำเภอแม่สะเรียง อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไหลไปบรรจบกับน้ำแม่ยวมในเขตตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีแพรกสาขาที่สำคัญคือ ห้วยทีเบ๊าะโปะโกร ห้วยแม่ระเมิง

- ห้วยทีเบ๊าะโปะโกร มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 11 กลุ่มบ้านตะกอเล ไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 11 กลุ่มบ้านตะกอเล ผ่านบริเวณกลางพื้นที่ของหมู่ 11 บ้านเบ๊าะโปะคี ผ่านด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 11 บ้านเบ๊าะโปะโกร ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเงาด้านทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่ 11 กลุ่มบ้านเบ๊าะปะโกร

- ห้วยแม่ระเมิง มีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศตะวันตกของหมู่ 8 บ้านแม่ระเมิง ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ผ่านด้านทิศเหนือของหมู่ 8 บ้านแม่ระเมิง หมู่ 8 กลุ่มบ้าน-มะโอโกร จากนั้นไหนวกจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 14 บ้านกิ่งไม้ขาว ผ่านบริเวณกลางพื้นที่ของหมู่ 14 กลุ่มบ้านแม่ระเมิงโกร ไหลไปบรรจบกับแม่น้ำเงาด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 14 กลุ่มบ้านแม่ระเมิงโกร มีแพรกสาขาที่สำคัญ คือ ห้วยละคีบอโกรมีต้นกำเนิดจากภูเขาด้านทิศใต้ของหมู่ 8 บ้านแม่ระเมิง ไหลจากทิศตะวันตก-เฉียงใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือผ่านด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ของหมู่ 8 บ้านแม่ระเมิง ผ่านด้านทิศตะวันออกของหมู่ 8 กลุ่มบ้านมะโอโกร ไหลไปบรรจบกับห้วยแม่ระเมิงด้านทิศเหนือของหมู่ 8 กลุ่มบ้านมะโอโกร

5. ลักษณะธรณีวิทยา

ลักษณะทางธรณีวิทยาตำบลแม่สอง อ้างอิงข้อมูลจากแผนที่ธรณีวิทยาจังหวัดตาก กรมทรัพยากรธรณี พ.ศ. 2550 ประกอบด้วย ลำดับชั้นหินที่มีอายุแก่ไปอายุอ่อน ดังนี้

ด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของตำบล ประกอบด้วย **หินยุคพรีแคมเบียน (PE)** จำพวกหินออร์โทไนส์และพาราไนส์ แสดงแนวชั้นและลักษณะรูปตา หินแอมฟิโบไลต์ชีสต์ควอตซ์ไมกาชีสต์ ควอตซ์ไคยาไนต์ชีสต์ ซิลิมาไนต์ไมกาชีสต์ ควอร์ตไซต์ หินอ่อน หินแคลซิลิเกต หินมิกมาไทต์

บริเวณกลางพื้นที่ค่อนไปทางด้านทิศเหนือ ประกอบด้วย **หินยุคไซลูเลียน-ดีโวเนียน-คาร์บอนิเฟอรัส (SDCtp)** จำพวกหินดินดาน สีดำ หินเชิร์ต และหินทรายแป้ง สีเทาเข้ม เนื้อปูนผสม หินปูนแสดงชั้นบางและเป็นก้อนบางแห่งมีซากแกรปโทไลต์ เทนทาคิวไลต์ หอยงวงช้าง หอยแบรคิโอพอด

บริเวณกลางพื้นที่ค่อนไปทางด้านทิศใต้ ประกอบด้วย **หินยุคคาร์บอนิเฟอรัส (C)** จำพวกหินกรวดมน หินทราย หินดินดาน หินชวน หินเชิร์ตและหินปูน หินกรวดมน

บริเวณกลางพื้นที่และด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ ประกอบด้วย **หินยุคคาร์บอนิเฟอรัส-เพอร์เมียน (CP)** จำพวกหินทราย หินปูนเนื้อดิน หินดินดาน และหินเชิร์ต

บริเวณกลางพื้นที่ค่อนไปทางด้านทิศใต้ ประกอบด้วย **หินยุคเพอร์เมียน (Pr)** จำพวกหินปูน หินปูนเนื้อโดโลไมต์ มีหินเชิร์ต แสดงชั้นบาง และมีหินปูน มีซากหอยสองฝา สกุลฮาโลเบีย ดาโอเนลลา และซากเรดิโอลาเรีย

บริเวณด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ ประกอบด้วย **หินยุคเทอร์เชียรี หมวดหินแม่มาะ (Tmm)** จำพวกหินกึ่งแข็งตัว หินเคลย์และหินทรายแป้ง สีแดงถึงน้ำตาลแดงลิกไนต์ หินเคลย์เนื้อปูนผสม หินปูนผสมหินโคลน หินเคลย์ปนลิกไนต์มีเนื้อปูนผสม พบซากหอยแกสโทรพอด (หอยกาบเดี่ยว) ปลาโบราณ หอยออสตราคอต หินกรวดมน หินทราย สีขาวถึงสีเทาจาง การคัดขนาดปานกลาง หินดินดานสีเทาจางถึงขาว

บริเวณกลางพื้นที่ ประกอบด้วย **ตะกอนยุคควอเทอร์นารี จำพวกตะกอนตะพัก (Qt)** ประกอบด้วยกรวด ทราย และแม่รัง **ตะกอนเศษหินเชิงเขาและตะกอนผุอยู่กับที่ (Qc)** กรวด ทราย ทรายแป้ง ศิลาแลงและเศษหิน **ตะกอนน้ำพา (Qa)** กรวด ทราย ทรายแป้ง และดินเหนียวสะสมตัวตามร่องน้ำ คันดินแม่น้ำ พบแผ่กระจายตามตะพัก และที่ราบลุ่มของแม่น้ำสายหลักต่างๆ ได้แก่ แม่น้ำเมย ห้วยแม่สอง

จากการสำรวจข้อมูลธรณีวิทยาในภาคสนามพื้นที่หมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง หมู่ 3 บ้านแม่สลิดน้อย หมู่ 10 บ้านเคลอะเดคี หมู่ 11 บ้านเบ๊าะโปะคี พบหินปูน หินดินดาน หินกรวดมน สีเทาเข้ม สีเทา สีน้ำตาลแดง การแตกหักสูง **ยุคไทรแอสซิก (Tr2)**

พื้นที่หมู่ 16 บ้านสันดอยงาม พบลักษณะของหินดินดาน **ยุคเพอร์เมียน (Pr)** สีน้ำตาลเหลือง การแตกหักและผุพังสูง

พื้นที่หมู่ 1 บ้านแม่สอง หมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง หมู่ 4 บ้านเรหว่อโกร หมู่ 6 บ้านแม่นิล หมู่ 7 บ้านห้วยมะโหนก หมู่ 9 บ้านตะพิเดอ หมู่ 15 บ้านแม่ผาแดง พบลักษณะของหินดินดาน หินทราย หินกรวดมน **ยุคคาร์บอนิเฟอรัส-เพอร์เมียน (CP)** สีเทาเข้ม สีน้ำตาลแดง สีน้ำตาลและสีเทา สีเทา การแตกหักและผุพังสูง

พื้นที่หมู่ 9 บ้านตะพิเดอ หมู่ 12 บ้านวะโดโกร หมู่ 16 บ้านสันดอยงาม พบลักษณะของหินเชิร์ต หินดินดาน หินทราย **ยุคคาร์บอนิเฟอรัส (C)** สีเทาอ่อน สีน้ำตาลแดง การแตกหักและผุพังสูง

พื้นที่หมู่ 12 บ้านวะโดรโกร หมู่ 17 บ้านพญาไม้ทอง พบลักษณะของหินดินดาน **ยุคไซลูเรียน-ดีโวเนียน-คาร์บอนิเฟอรัส (SDCtp)** สีเทาเข้มสีน้ำตาล การแตกหักและผุพังสูง

พื้นที่หมู่ 4 บ้านเรหว่าโกร หมู่ 8 บ้านแม่ระเมิง หมู่ 14 บ้านกิ่งไม้ขาว หมู่ 15 บ้านแม่ผาแดงพบลักษณะของหินปูน หินดินดาน **ยุคออโดวิเชียน (O)** สีเทา สีเทาเข้ม สีเทาและสีน้ำตาล สีชมพู การแตกหักและผุพังสูง

พื้นที่หมู่ 4 บ้านเรหว่อโกร หมู่ 6 บ้านแม่นิล หมู่ 7 บ้านห้วยมะโหนก พบลักษณะของหินทราย หินควอร์ตไซต์ หินเพกมาไทต์ **ยุคแคมเบียน (E)** สีเทาและสีน้ำตาล สีน้ำตาลม่วง สีจาง การแตกหักและผุพังสูง

พื้นที่หมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง หมู่ 3 บ้านแม่สลิดน้อย หมู่ 5 บ้านแม่โขะ หมู่ 12 บ้านวะโดโกร หมู่ 13 บ้านทีโบะคี หมู่ 17 บ้านพญาไม้ทอง พบลักษณะของหินแกรนิต **ยุคไทรแอสซิก (Trgr)** สีจาง เนื้อหยาบ ประกอบด้วยแร่ควอตซ์ เฟลด์สปาร์ ไบโอไทต์ การแตกหักและผุพังสูง

ลักษณะของหินแกรนิต ในพื้นที่หมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง (กลุ่มบ้านแม่สลิดคี)

ลักษณะของหินแกรนิต ในพื้นที่หมู่ 3 บ้านแม่สลิดน้อย (กลุ่มบ้านเกร๊ะคี) (ก)
และหมู่ 5 บ้านแม่โขะ (กลุ่มบ้านตะลอโพล) (ข)

ลักษณะของหินแกรนิต ในพื้นที่หมู่ 12 บ้านวะโดโกร (กลุ่มบ้านทีเซาะคี) (ก)
และหมู่ 13 บ้านทีโบ๊ะคี (กลุ่มบ้านมอโกล) (ข)

ลักษณะของหินแกรนิต ในพื้นที่หมู่ 17 บ้านพญาไม้ทอง (กลุ่มบ้านบลาเด) (ก)
และลักษณะของหินดินดาน บริเวณหมู่ 1 บ้านแม่สอง (ข)

ลักษณะของหินดินดาน ในพื้นที่หมู่ 6 บ้านแม่นิล (ก) ลักษณะของหินดินดาน บริเวณหมู่ 7 บ้านห้วยมะโหนก (ข)

ลักษณะของหินดินดาน ในพื้นที่หมู่ 9 บ้านตะพิเดอ (กลุ่มบ้านยะแปทะ) (ก) หมู่ 15 บ้านแม่ผาแดง (กลุ่มบ้านบลาทะ) (ข)

6. ธรณีวิทยาโครงสร้าง

ธรณีวิทยาโครงสร้างตำบลแม่สอง พบรอยเลื่อนมีพลังแม่น้ำเมย รอยเลื่อนมีพลังเขาแม่สอง รอยเลื่อนมีพลังห้วยแม่โค๊ะ รอยเลื่อนมีพลังห้วยเกาะบอตู รอยเลื่อนมีพลังห้วยแม่อุสุ และรอยเลื่อนมีพลังทาซูเดตัดผ่าน อยู่ในกลุ่มรอยเลื่อนเมย โดยรอยเลื่อนมีพลังดังกล่าว วางตัวในทิศตะวันตกเฉียงเหนือ – ทิศตะวันออกเฉียงใต้ (NW-SE) (แผนที่รอยเลื่อนมีพลังในประเทศไทย กรมทรัพยากรธรณี, 2566) ดังนี้

- รอยเลื่อนมีพลังแม่น้ำเมย ผ่านด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง หมู่ 3 บ้านแม่สลิดน้อย หมู่ 6 บ้านแม่นิล หมู่ 7 บ้านห้วยมะโหนก มีความยาวประมาณ 15.47 กิโลเมตร

- รอยเลื่อนมีพลังเขาแม่สอง ผ่านด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของหมู่ 1 บ้านแม่สอง หมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง มีความยาวประมาณ 6.032 กิโลเมตร

- รอยเลื่อนมีพลังห้วยแม่โค๊ะ ผ่านด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง หมู่ 3 บ้านแม่สลิดน้อย ผ่านบริเวณกลางพื้นที่ของหมู่ 6 บ้านแม่นิล หมู่ 7 บ้านห้วยมะโหนก มีความยาวประมาณ 22.936 กิโลเมตร

- รอยเลื่อนมีพลังห้วยเกาะบอตู ผ่านด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 1 บ้านแม่สอง มีความยาวประมาณ 5.136 กิโลเมตร

- รอยเลื่อนมีพลังห้วยแม่อุสุ ผ่านบริเวณพื้นที่หมู่ 9 บ้านตะพิเดอ หมู่ 4 บ้านเรหว่อโกร หมู่ 16 บ้านสันดอยงาม หมู่ 9 บ้านยะแปทะ หมู่ 15 บ้านแม่ผาแดง หมู่ 8 บ้านแม่ระเมิง หมู่ 14 บ้านกิ่งไม้ขาว หมู่ 10 บ้านเคลอะเดคี มีความยาวประมาณ 57.43 กิโลเมตร

- รอยเลื่อนมีพลังทาซูเด ผ่านบริเวณหมู่ 11 บ้านเบ๊าะโปะคี ผ่านด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือของหมู่ 8 บ้านแม่ระเมิง หมู่ 14 บ้านกิ่งไม้ขาว มีความยาวประมาณ 22.884 กิโลเมตร รอยแตก ในพื้นที่ตำบลแม่สอง รอยแตกส่วนใหญ่มีทิศทางการวางตัวอยู่ในแนวทิศตะวันออกเฉียงเหนือ-ทิศตะวันตกเฉียงใต้ และทิศตะวันตกเฉียงเหนือ-ทิศตะวันออกเฉียงใต้

7. ลักษณะพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

จากการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม หมู่บ้านที่มีโอกาสได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มในพื้นที่ตำบลแม่สองทั้งหมด 17 หมู่บ้าน บ้านเรือนประชาชนบางส่วนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา ที่ราบริมน้ำ และมีการตัดไหล่เขาเพื่อสร้างบ้าน ประกอบด้วย **หมู่ 1 บ้านแม่สอง** (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านเชียงแก้ว กลุ่มบ้านกลูแจทะกลุ่มบ้านทีโหม่โก่ทะ) **หมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง** (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่สลิดหลวง กลุ่มบ้านแม่สลิดคี)**หมู่ 3 บ้านแม่สลิดน้อย** (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่สลิดน้อย กลุ่มบ้านแกร๊ะคี) **หมู่ 4 บ้านเรหว่อโกร** (มี 7 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้าน-พอบือละคี กลุ่มบ้านยะกะเตอโค๊ะ กลุ่มบ้านทีคุคีเหนือ กลุ่มบ้านตะโข๊ะบี้ กลุ่มบ้านซะซุ่ยปู่ กลุ่มบ้านคุคีกลุ่มบ้านทีคุคีใต้) **หมู่ 5 บ้านแม่โขะ** (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่โขะกลุ่มบ้านตะลอโพล กลุ่มบ้านทูโจ) **หมู่ 6 บ้านแม่นิล** (มี 4 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่นิล กลุ่มบ้านตะวอซอ กลุ่มบ้านเคลอะโค๊ะ กลุ่มบ้านแม่นิลคี) **หมู่ 7 บ้านห้วยมะโหนก** (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านห้วยมะโหนก กลุ่มบ้านกลูเบอคี กลุ่มบ้านมะโหนกคี) **หมู่ 8 บ้านแม่ระเมิง** (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่ระเมิง กลุ่มบ้านซอแขะวาคี กลุ่มบ้านมะโอโกร) **หมู่ 9 บ้านตะพิเดอ** (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านตะพิเดอ กลุ่มบ้านยะแปทะ กลุ่มบ้านกะเป่อลู่) **หมู่ 10 บ้านเคลอะเดคี** (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านเคลอะเดคี กลุ่มบ้านแหมะคี) **หมู่ 11 บ้านเบ๊าะโปะคี** (มี 4 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้าน-เบ๊าะโปะคี กลุ่มบ้านเบ๊าะโปะโกร กลุ่มบ้านมอโจโค๊ะ กลุ่มบ้านตะกอเล) **หมู่ 12 บ้านวะโดรโกร** (มี 5 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านวะโดโดร กลุ่มบ้านทีเซาะคี กลุ่มบ้านเบ๊าะโซะลู่ กลุ่มบ้านโปะพอคี กลุ่มบ้านละออเด) **หมู่ 13 บ้านทีโบะคี** (มี 7 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านทีโบะคี กลุ่มบ้านเจาะเก้ปู่ กลุ่มบ้านปอเล่อ กลุ่มบ้านตะโป๊ะปู่ กลุ่มบ้านทีอือหลื่อคี กลุ่มบ้านจอทะ กลุ่มบ้านมอโกร) **หมู่ 14 บ้านกิ่งไม้ขาว** (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านกิ่งไม้ขาว กลุ่มบ้านแม่ระเมิงโกร) **หมู่ 15 บ้านแม่ผาแดง** (มี 6 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่ผาแดง กลุ่มบ้านต่อปล้าคีกลุ่มบ้านก้อบอทะ กลุ่มบ้านหม่อกุ้ยโจ กลุ่มบ้านบลาทะ กลุ่มบ้านคุทะ) **หมู่ 16 บ้านสันดอยงาม** (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านสันดอยงาม กลุ่มบ้านซอแขะลู่ กลุ่มบ้านวะบลอลู่) **หมู่ 17 บ้านพญาไม้ทอง** (มี 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านพญาไม้ทอง กลุ่มบ้านบลาเด กลุ่มบ้านเซกลา)

จากการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม ตำบลแม่สอง พบว่า มีพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มแบบ Debris Flow และ Debris Flood เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มแบบ Debris Flood/ Flash Flood และเสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มแบบ Debris Slide จำนวน 8 หมู่บ้าน คือ หมู่ 1 บ้านแม่สอง หมู่ 2 บ้านแม่สลิดหลวง หมู่ 3 บ้านแม่สลิดน้อย หมู่ 5 บ้านแม่โขะ หมู่ 6 บ้านแม่นิล หมู่ 7 บ้านห้วยมะโหนก หมู่ 8 บ้านแม่ระเมิง และหมู่ 11 บ้านเบ๊าะโปะคี **มีพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มแบบ Debris Flow และ Debris Flood และเสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มแบบ Debris Slide จำนวน 5 หมู่บ้าน** คือ หมู่ 4 บ้านเรหว่อโกร หมู่ 12 บ้านวะโดโกร หมู่ 13 บ้านทีโบะคี หมู่ 14 บ้านกิ่งไม้ขาว และหมู่ 17 บ้านพญาไม้ทอง **มีพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มแบบ Debris Flow และ Debris Flood และเสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มแบบ Debris Slide และพื้นที่ปลอดภัยจากแผ่นดินถล่ม จำนวน**

2 หมู่บ้าน คือ หมู่ 9 บ้านตะพิเดอ และหมู่ 15 บ้านแม่ผาแดง **มีพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มแบบ Debris Slide จำนวน 2 หมู่บ้าน** คือหมู่ 10 บ้านเคลอะเดคี หมู่ 16 บ้านสันดอยงาม

ตารางสรุปพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผลการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย
1	บ้านแม่สอง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
2	บ้านแม่สลิดหลวง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
3	บ้านแม่สลิดน้อย	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
4	บ้านเรหว่อโกร	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
5	บ้านแม่โขะ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
6	บ้านแม่นิล	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
7	บ้านห้วยมะโหนก	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
8	บ้านแม่ระเมิง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
9	บ้านตะพิเดอ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
10	บ้านเคลอะเดคี	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
11	บ้านเบ๊าะโปะคี	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
12	บ้านวะโดรโกร	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
13	บ้านทีโบะคี	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
14	บ้านกิ่งไม้ขาว	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
15	บ้านแม่ผาแดง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
16	บ้านสันดอยงาม	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
17	บ้านพญาไม้ทอง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

แผนเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าเรื่องแผ่นดินถล่ม
(ลุ่มน้ำแม่น้ำเมยตอนล่าง, ลุ่มน้ำแม่เงา) ต.แม่สอง อ.ท่าสองยาง จ.ตาก

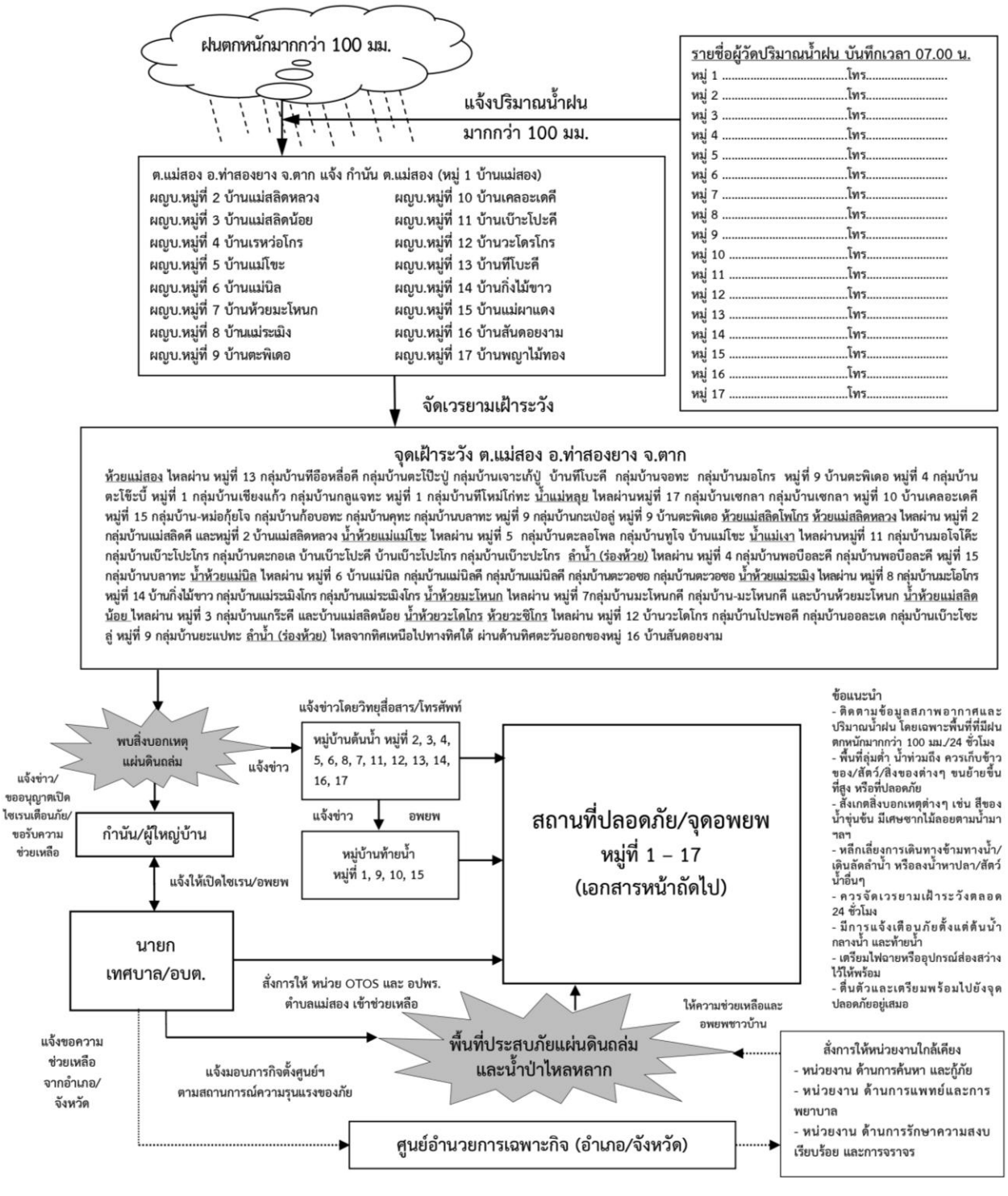

หมายเหตุ : หากสถานการณ์ของภัยพิบัติรุนแรงขึ้นให้รายงานและขอความช่วยเหลือจากผู้ว่าราชการจังหวัด สั่งการให้ ปภ. เข้าช่วยเหลือ /ประสานหน่วยงาน ทส. เข้าช่วยเหลือ

สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพ พื้นที่ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

หมู่ที่	บ้าน	สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพ
หมู่ที่ 1	กลุ่มบ้านเชียงแก้ว	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแม่สอง
	กลุ่มบ้านทีโหม่โก่ทะ	อาศรมบ้านทีมูโกะทะ
	กลุ่มบ้านทีโหม่โก่ทะ	อาศรมบ้านทีมูโกะทะ
หมู่ที่ 2	บ้านแม่สลิดหลวง	วัดธรรมจารึกแม่สลิดหลวง
	กลุ่มบ้านแม่สลิดคี	บ้านแม่สลิดหลวงวิทยา สาขาแม่สลิดคี
หมู่ที่ 3	บ้านแม่สลิดน้อย	วัดบ้านแม่สลิดน้อย
	กลุ่มบ้านเกร๊ะคี	โรงเรียนบ้านแม่สลิดหลวงวิทยา สาขาบ้านแกร๊ะคี
หมู่ที่ 4	กลุ่มบ้านซะซุ่ยปู่	ศศช.บ้านซะซุ่ยปู่
	กลุ่มบ้านทีคุคีเหนือ	โรงเรียนบ้านแม่ระเมิง สาขาบ้านทีคุคีเหนือ
	กลุ่มบ้านยะกะเตอโค๊ะ	ศศช.บ้านยะกะเตอโค๊ะ
	กลุ่มบ้านพอบือละคี	สำนักสงฆ์บ้านพอบือละคี
หมู่ที่ 5	บ้านแม่โขะ	อาศรมบ้านแม่โขะ
	กลุ่มบ้านทูโจ	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านแม่โขะ
หมู่ที่ 6	บ้านแม่นิล	ศพด.บ้านแม่นิล
	กลุ่มบ้านเคลอะโค๊ะ	โรงเรียนแม่สลิดหลวงวิทยา สาขาบ้านเคลอะโค๊ะ
หมู่ที่ 7	บ้านห้วยมะโหนก	ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน นายสมานจิต จิตรวนาชัย
	กลุ่มบ้านกลูเบอคี	ศศช.บ้านกรูเปอคี
	กลุ่มบ้านห้วยมะโหนกคี	ศศช.บ้านห้วยมะโหนกคี
หมู่ที่ 8	บ้านแม่ระเมิง	สำนักสงฆ์บ้านแม่ระเมิง
	กลุ่มบ้านมะโอโกร	สำนักสงฆ์บ้านมะโอโกร
หมู่ที่ 9	บ้านตะพิเดอ	ร.ร.บ้านแม่ระเมิง สาขาบ้านตะพิเดอ
หมู่ที่ 10	บ้านเคลอะเดคี	สสช.บ้านเคลอะเดคี
	กลุ่มบ้านแหมะคี	ศศช.บ้านแหมะคี
หมู่ที่ 11	บ้านเบ๊าะโปะคี	ร.ร.บ้านแม่ระเมิง สาขาบ้านบอโบ๊ะคี
หมู่ที่ 12	บ้านวะโดโกร	หน่วยจัดการต้นน้ำแม่เงา
	กลุ่มบ้านโปะพอคี	ศศช.บ้านโป๊ะพอคี
	กลุ่มบ้านทีเซาะคี	ร.ร.บ้านแม่ระเมิง สาขาบ้านทีเซาะคี
	กลุ่มบ้านเบ๊าะโซะลู่	ร.ร.บ้านแม่ระเมิง สาขาบ้านโบ๊ะซู่ลู่

หมู่ที่	บ้าน	สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพ
หมู่ที่ 13	บ้านทีโบะคี	ร.ร.บ้านแม่ระเมิง สาขาบ้านทีโบ๊ะคี
	กลุ่มบ้านทีอือหลื่อคี	ศศช.บ้านทีหลือคี
	กลุ่มบ้านปอเล่อ	ศศช.บ้านปอเล่อ
	กลุ่มบ้านมอโกร	ร.ร.บ้านแม่ระเมิง สาขาบ้านมอโกล
	กลุ่มบ้านเจาะเก้ปู	ศศช.บ้านโจ๊ะเก้ปู่
หมู่ที่ 14	บ้านกิ่งไม้ขาว	ศพด.บ้านกิ่งไม้ขาว
	กลุ่มบ้านแม่ระเมิงโกร	ศศช.บ้านแม่ระเมิงโกร
หมู่ที่ 15	กลุ่มบ้านก้อบอทะ	ศศช.บ้านก่อบอทะ
	กลุ่มบ้านบลาทะ	ศศช.บ้านบลาทะ
	กลุ่มบ้านคุทะ	ศศช.บ้านคุทะ
	กลุ่มบ้านต่อปล้าคี	ร.ร.บ้านแม่ระเมิง สาขาบ้านต่อปล้าคี
หมู่ที่ 16	บ้านสันดอยงาม	อาศรมพระธรรมจารึกบ้านป่าโหย่วีโจ
	กลุ่มบ้านวะบลอลู่	ศศช.บ้านวะเบลอลู่
	กลุ่มบ้านซอแขะลู่	ศศช.บ้านซอแข่ะลู่
หมู่ที่ 17	กลุ่มบ้านบลาเด	ศศช.บ้านบลาเด

แผนผังเส้นทางการอพยพหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ในพื้นที่ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

บทที่ 4
พื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม
ตำบลแม่วะหลวง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

1. ข้อมูลทั่วไป ที่ตั้งและภูมิศาสตร์

ตำบลแม่วะหลวง ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอท่าสองยาง ห่างจากที่ว่าการอำเภอท่าสองยาง 100 กิโลเมตร ตามถนนสายท่าสองยาง-แม่สะเรียง ทางหลวงหมายเลข 105 และมีพื้นที่ประมาณ 328.9 ตารางกิโลเมตร พื้นที่วางตัวแนวเฉียงไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือถึงตะวันออกเฉียงใต้ จำนวนประชากรทั้งสิ้น 7,262 คน เป็นชาย 3,693 คน หญิง 3,569 คน มีจำนวนครัวเรือน 2,314 ครัวเรือน (ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลแม่วะหลวง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2568) มีสถานะทางการบริหารเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลแม่วะหลวง แบ่งเป็น 9 หมู่บ้าน ดังนี้

- หมู่ที่ 1 บ้านซอแขระกา (แบ่งเป็น 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่ตะปู และกลุ่มบ้านซอแขระกา)
- หมู่ที่ 2 บ้านปางทอง (แบ่งเป็น 4 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านปางทอง กลุ่มบ้านแม่สะเปา กลุ่มบ้านคอโคโกร และกลุ่มบ้านโหย่กะแตะ)
- หมู่ที่ 3 บ้านแม่วะหลวง (แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่วะหลวง กลุ่มบ้านแม่ลาคี กลุ่มบ้านแม่โป และกลุ่มบ้านแม่เงา)
- หมู่ที่ 4 บ้านแม่อมกิ (แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่อมกิ กลุ่มบ้านแม่เหว่ยโพคี กลุ่มบ้านแม่เปงทะ)
- หมู่ที่ 5 บ้านบอหมาก (แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านบอหมาก กลุ่มบ้านพะดิ๊สะคี กลุ่มบ้านปอเครอะเด และกลุ่มบ้านแม่น๊อดทะ)
- หมู่ที่ 6 บ้านแม่หละยอคี (แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านแม่หละยอคี และกลุ่มบ้านคอทีโค๊ะ)
- หมู่ที่ 7 บ้านทีสะหน่อ (แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านทีสะหน่อ และกลุ่มบ้านกอแปทะ)
- หมู่ที่ 8 บ้านวะหย่าโจ (แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านวะหย่าโจ และกลุ่มบ้านอิวิโจ)
- หมู่ที่ 9 บ้านเกร๊ะคี (แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านเกร๊ะคี กลุ่มบ้านตะซูเด กลุ่มบ้านเลโพเด และกลุ่มบ้านโท๊ะโด๊ะวาเล)

อาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลแม่สอง อำเภอท่าสองยาง
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และ อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลท่าสองยาง อำเภอท่าสองยาง

2. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภูเขาสูงซึ่งเป็นพื้นที่ป่าสงวนสลับกับพื้นที่ราบระหว่างหุบเขา พื้นที่ราบดังกล่าวใช้สำหรับเป็นพื้นที่อยู่อาศัย ทำการเกษตร ทำนาข้าว ทำไร่ เช่น ข้าวโพด ถั่วเหลือง อ้อย และพืชผักต่างๆ นอกจากนี้ยังมีการใช้พื้นที่สำหรับการเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภคในครัวเรือนอีกด้วย (องค์การบริหารส่วนตำบลแม่วะหลวง)

3. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ภูเขาสูงสลับกับพื้นที่ราบระหว่างหุบเขา ที่ราบลูกเนินและภูเขา ทางด้านทิศตะวันออกเป็นที่ราบระหว่างหุบเขา และลุ่มแม่น้ำแม่เงา โดยแม่น้ำแม่เงาไหลผ่านจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ เป็นแนวแบ่งเขตแดนระหว่างตำบลแม่วะหลวงกับตำบลสบโข่ง อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ และตำบลแม่สวด อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ไปบรรจบกับแม่น้ำยวม บริเวณหมู่ที่ 3 บ้านแม่วะหลวง (กลุ่มบ้านแม่เงา) ด้านทิศเหนือเป็นภูเขา มีแม่น้ำยวมไหลผ่านจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นแนวเขตแดนระหว่างตำบลแม่วะหลวง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก กับตำบลสบเมย อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ทางตอนกลางของพื้นที่เป็นที่ราบลูกเนินและภูเขา เป็นแหล่งต้นน้ำของห้วยสาขาของแม่น้ำแม่เงา และแม่น้ำยวม

4. ลักษณะทางน้ำ

ลักษณะทางน้ำ มีทางน้ำหลัก 2 สาย คือ แม่น้ำยวม และแม่น้ำแม่เงา โดยแม่น้ำเงาเป็นทางน้ำสายหลัก มีแพรกสาขาคือ ห้วยตะปู ห้วยแม่อุกิ ห้วยแม่ลายอ และห้วยแม่วะ แม่น้ำยวม มีแพรกสาขา คือ ห้วยสะเปาและห้วยแม่กะปอ แม่น้ำเงาไหลจากทิศตะวันออกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ไปบรรจบกับแม่น้ำยวมบริเวณ หมู่ 3 บ้านแม่วะหลวง (กลุ่มบ้านแม่เงา) และแม่น้ำยวมไหลจากทิศตะวันตกเฉียงใต้ไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

5. ลักษณะธรณีวิทยา

ลักษณะธรณีวิทยา ประกอบด้วยหน่วยหินต่างๆ ทั้งหินตะกอน หินแปร และหินอัคนี ตั้งแต่อายุแก่ไปจนถึงอายุอ่อน ดังนี้

หินยุคพรีแคมเบรียน (E) เป็นหมวดหินควอร์ตไซต์โป่งน้ำร้อน อายุประมาณ 505-570 ล้านปี ประกอบด้วย หินแปร ได้แก่ หินควอร์ตไซต์ หินฟิลไลต์ และหินชีสต์ พบกระจายตัวทางด้านทิศตะวันตกของ

หินยุคออร์โดวิเชียน (O) เป็นกลุ่มหินทุ่งสง อายุประมาณ 505-438 ล้านปี ประกอบด้วยหินปูน เนื้อดิน หินปูนสีเทาและสีชมพู หินปูนเนื้อโดโลไมต์ ซึ่งมีหินอ่อนแทรกสลับ หินดินดานปนปูนและหินดินดานเนื้อทราย ซึ่งพบซากดึกดำบรรพ์จำนวนมาก กลุ่มหินนี้กระจายตัวบริเวณด้านทิศตะวันตกและทางตอนกลางของพื้นที่ดำเนินการ มีการวางตัวในแนวตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ วางตัวแบบอย่างต่อเนื่องรองรับหินดินดานอายุไซลูเรียน-ดีโวเนียน

หินยุคไซลูเรียน-ดีโวเนียน (SD) เป็นกลุ่มหินดอยมูเซอร์ อายุประมาณ 438-360 ล้านปี ประกอบด้วยหินแปรพวกฟิลไลต์ หินชีสต์เนื้อฟิลไลต์ สลับด้วยหินควอร์ตไซต์ ชั้นหินนี้วางตัวในแนวเหนือ-ใต้ กระจายตัวทางทิศตะวันออกของพื้นที่ดำเนินการ

หินยุคไซลูเรียน-ดีโวเนียน-คาร์บอนิเฟอรัส (SDC) เป็นหมวดหินแม่ฮ่องสอน อายุประมาณ 438-286 ล้านปี ประกอบด้วยหินเชิร์ตสีน้ำตาล สีดำ แทรกสลับด้วยหินทรายและหินดินดานสีเทา มีหินปูนที่แทรกเป็นเลนส์ มีรายงานการพบซากดึกดำบรรพ์พวกโคโนดอนต์และคตข้าวสาร ชั้นหินนี้แผ่กระจายตัวทางตอนเหนือของอำเภอท่าสองยางต่อเนื่องมาจากจังหวัดแม่ฮ่องสอน

หินยุคคาร์บอนิเฟอรัส-เพอร์เมียน (CP) อายุประมาณ 286-270 ล้านปี ประกอบด้วย หินทรายสีเทาแทรกสลับหินดินดานสีเทา หินทรายแป้งเนื้อภูเขาไฟและหินกรวดมนสีน้ำตาลแดง บางบริเวณพบหินปูนสีทาดำที่มีซากปะการัง ชั้นหินนี้แผ่กระจายตัวทางด้านทิศตะวันออกของพื้นที่ดำเนินการวางตัวตะวันตกเฉียงเหนือ-ตะวันออกเฉียงใต้ วางตัวต่อเนื่องหินยุคไซลูเรียน-ดีโวเนียน

หินยุคไทรแอสซิก (Trls) เป็นกลุ่มหินลำปาง อายุประมาณ 245-210 ล้านปี ประกอบด้วย หินดินดาน หินเชิร์ต และหินปูนชั้นหนา ที่พบซากดึกดำบรรพ์พวกหอยสองฝา หินปูนสีเทากลาง แสดงชั้นดี หินปูนเนื้อปนดิน แสดงชั้นบาง และหินปูนเนื้อทรายสีเทากลาง

ตะกอนร่วนยุคควอเทอร์นารี (Q) ในบริเวณพื้นที่ดำเนินการพบการสะสมตัวของตะกอนอายุควอเทอร์นารี แผ่กระจายตามตะพักและที่ราบลุ่มของแม่น้ำสายหลักต่างๆ เช่น แม่น้ำยวม น้ำแม่เงา ประกอบด้วย ตะกอนน้ำพา (Qa) ได้แก่ กรวด ทราย ทรายแป้ง และดินเหนียว และตะกอนที่ราบลุ่มแม่น้ำ (Qff) ได้แก่ กรวด ทราย ทรายแป้ง และดินเหนียว

หินชีสต์ที่ปรากฏในพื้นที่บ้านซอแขระกา หมู่ที่ 1 และกลุ่มบ้านปางทอง หมู่ที่ 2

หินควอร์ตไซต์ปรากฏบริเวณทางเข้ากลุ่มบ้านคอทีโค๊ะ หมู่ที่ 6

หินปูนที่ปรากฏข้างทางหลวงหมายเลข 105 (ท่าสองยาง-แม่สะเรียง) บริเวณบ้านแม่วะหลวง หมู่ที่ 3 และหินปูนปรากฏบริเวณกลุ่มบ้านแม่น๊อดทะ หมู่ที่ 5

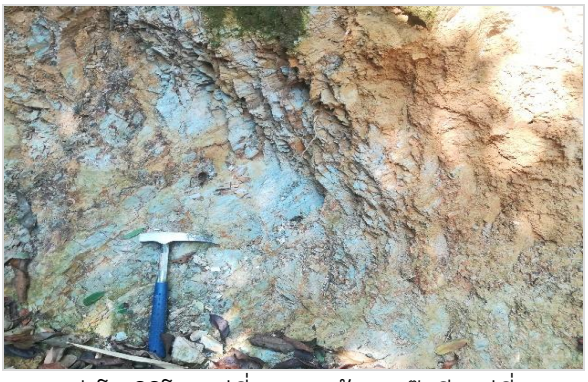

หินดินดานมีความผุพังมาก พบบริเวณเส้นทางกลุ่มบ้านวะหย่าโจ-อิวิโจ หมู่ที่ 8 และบ้านเกร๊ะคี หมู่ที่ 9

6. ลักษณะพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม

จากการสำรวจพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ภายใต้กรอบสภาพธรณีวิทยา สภาพภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อม หมู่บ้านที่มีโอกาสได้รับผลกระทบโดยตรงจากแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลาก และน้ำท่วมฉับพลัน ซึ่งมีบ้านเรือนประชาชนบางส่วนสร้างอยู่บนที่ลาดเชิงเขา ที่ราบริมน้ำ และมีการตัดไหล่เขาเพื่อสร้างบ้าน ในพื้นที่ตำบลแม่วะหลวง ทั้งหมด 9 หมู่บ้าน คือ หมู่ 1 บ้านชอแขระกา (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านชอแขระกา และกลุ่มบ้านตะปู) หมู่ 2 บ้านปางทอง (มี 4 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านปางทอง กลุ่มบ้านแม่สะเปา กลุ่มบ้านคอโคโกร และกลุ่มบ้านโหย่กะแตะ) หมู่ 3 บ้านแม่วะหลวง (มี 4 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านแม่วะหลวง กลุ่มบ้านแม่ลาคี กลุ่มบ้านแม่โป และกลุ่มบ้านแม่เงา) หมู่ 4 บ้านแม่อมกิ (มี 4 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านแม่อมกิ กลุ่มบ้านเหว่ยโพคี กลุ่มบ้านแม่เปงทะ และกลุ่มบ้านแม่โน๊ะทะ) หมู่ 5 บ้านบอหมาก (มี 3 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านบอหมาก กลุ่มบ้านพะดิ๊ละคี และกลุ่มบ้านปอเครอะเด) หมู่ 6 บ้านแม่หละยอคี (มี 2 กลุ่มบ้าน คือ กลุ่มบ้านหละยอคี และกลุ่มบ้านคอทีโค๊ะ) หมู่ 7 บ้านทีสะหน่อ (มี 2 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านทีสะหน่อ และกลุ่มอมกอทะ) หมู่ 8 บ้านวะหย่าโจ (มี 2 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านวะหย่าโจ และกลุ่มบ้านอิวิโจ) และหมู่ 9 บ้านเกร๊ะคี (มี 4 กลุ่มบ้านคือ กลุ่มบ้านเกร๊คี กลุ่มบ้านซูเด กลุ่มบ้านเลโพเด และกลุ่มบ้านโท๊ะโล๊ะวาเด)

ตารางสรุปพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มตำบลแม่วะหลวง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ผลการประเมินพื้นที่เสี่ยงภัย
1	บ้านชอแขระกา	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
2	บ้านปางทอง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
3	บ้านแม่วะหลวง	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
4	บ้านแม่อมกิ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
5	บ้านบอหมาก	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
6	บ้านแม่หละยอคี	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
7	บ้านทีสะหน่อ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
8	บ้านวะหย่าโจ	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
9	บ้านเกร๊ะคี	แผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

แผนเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าเรื่องแผ่นดินถล่ม
(ลุ่มน้ำแม่น้ำเมยตอนล่าง, ลุ่มน้ำแม่น้ำเมยตอนล่างตอนที่ 4, ลุ่มน้ำแม่เงา) ต.แม่วะหลวง อ.ท่าสองยาง จ.ตาก

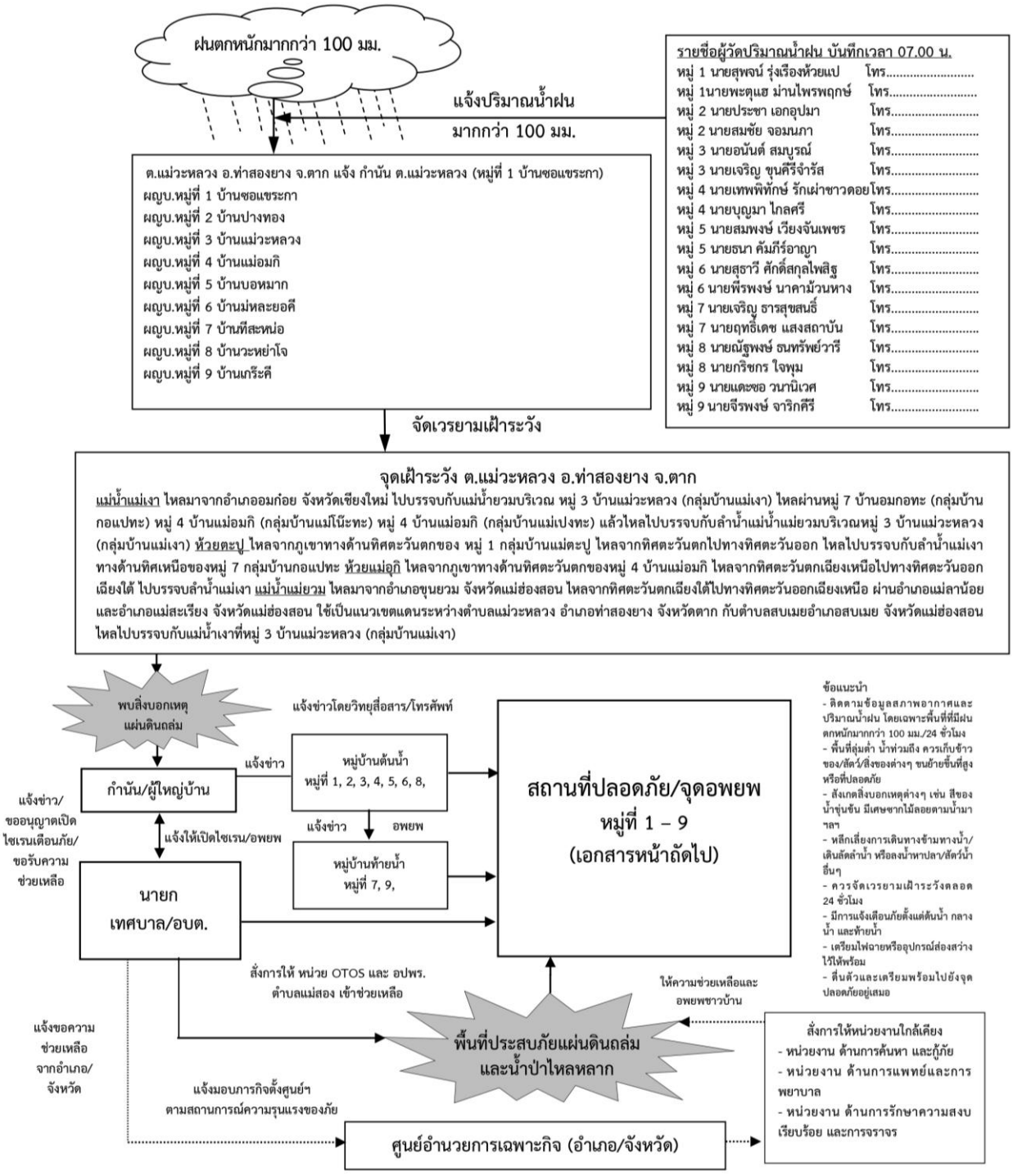

หมายเหตุ : หากสถานการณ์ของภัยพิบัติรุนแรงขึ้นให้รายงานและขอความช่วยเหลือจากผู้ว่าราชการจังหวัด สั่งการให้ ปภ. เข้าช่วยเหลือ /ประสานหน่วยงาน ทส. เข้าช่วยเหลือ

สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพตำบลแม่วะหลวง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

หมู่ที่	บ้าน	สถานที่ปลอดภัย/จุดอพยพ
หมู่ที่ 1	กลุ่มบ้านซอแขระกา	ลานตรงข้ามบ้านเลขที่ 38
หมู่ที่ 2	กลุ่มบ้านปางทอง	ลานกว้างใกล้บ้านเลขที่ 11 และบริเวณโรงเรียนบ้านแม่อมกิ สาขาบ้านปางทอง
	กลุ่มบ้านแม่สะเปา	บริเวณบ้านเลขที่ 148 และสถานบริการสาธารณสุขชุมชนบ้านแม่สะเปา
	กลุ่มบ้านโหย่กระแตะ	บริเวณบ้านนายประชา เอกอุปมา บ้านเลขที่ 11
หมู่ที่ 3	กลุ่มบ้านแม่โปคี	บริเวณโรงเรียนบ้านแม่อมกิ สาขาแม่โปคี
	กลุ่มบ้านแม่ลาคี	บริเวณวัดบ้านแม่ลาคี
	กลุ่มบ้านแม่เงา	บริเวณลานกว้างหลังบ้านเลขที่ 91
	กลุ่มบ้านแม่วะหลวง	บริเวณโรงเรียนบ้านแม่วะหลวง
หมู่ที่ 4	กลุ่มบ้านแม่อมกิ	บริเวณบ้านนายชาติชาย ไพโรจน์วิรุฬห์ บ้านเลขที่ 6 และบ้านนายเทพพิทักษ์ รักเผ่าชาวดอย บ้านเลขที่ 57
	กลุ่มบ้านแม่เปงทะ	บริเวณโรงเรียนบ้านแม่อมกิ สาขาบ้านแม่เปงทะ
หมู่ที่ 5	กลุ่มบ้านบอหมาก	บริเวณศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขาแม่ฟ้าหลวง บ้านบอหมาก
	กลุ่มบ้านพะดิ๊สะคี	บริเวณลานกว้างหน้าบ้านเลขที่ 94
	กลุ่มบ้านปอเครอะเด	บริเวณโรงเรียนบ้านแม่อมกิ สาขาปอเครอะเด
	กลุ่มบ้านแม่น๊อดทะ	บริเวณลานกว้างหน้าบ้านเลขที่ 81
หมู่ที่ 6	กลุ่มบ้านแม่หละยอคี	บริเวณบ้านนายพีรพงษ์ นาคาม้วนหาง บ้านเลขที่ 60 และ
	กลุ่มบ้านคอทีโค๊ะ	บริเวณสำนักสงฆ์บ้านคอทีโค๊ะ
หมู่ที่ 7	กลุ่มบ้านทีสะหน่อ	บริเวณบ้านเลขที่ 81 และลานกว้างใกล้บ้านเลขที่ 125
	และกลุ่มบ้านอมกอทะ	บริเวณโรงเรียนบ้านแม่อมกิ สาขาบ้านอมกอทะ
หมู่ที่ 8	กลุ่มบ้านอิวิโจ	บริเวณบ้านเลขที่ 199 และลานกีฬาหมู่บ้าน
	กลุ่มบ้านวะหย่าโจ	บริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวะหย่าโจ
หมู่ที่ 9	กลุ่มบ้านเกร๊ะคี	บริเวณบ้านเลขที่ 69 และศูนย์การเรียนรู้ตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเลโพเด

แผนผังเส้นทางการอพยพหนีภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ในพื้นที่ตำบลแม่วะหลวง อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก

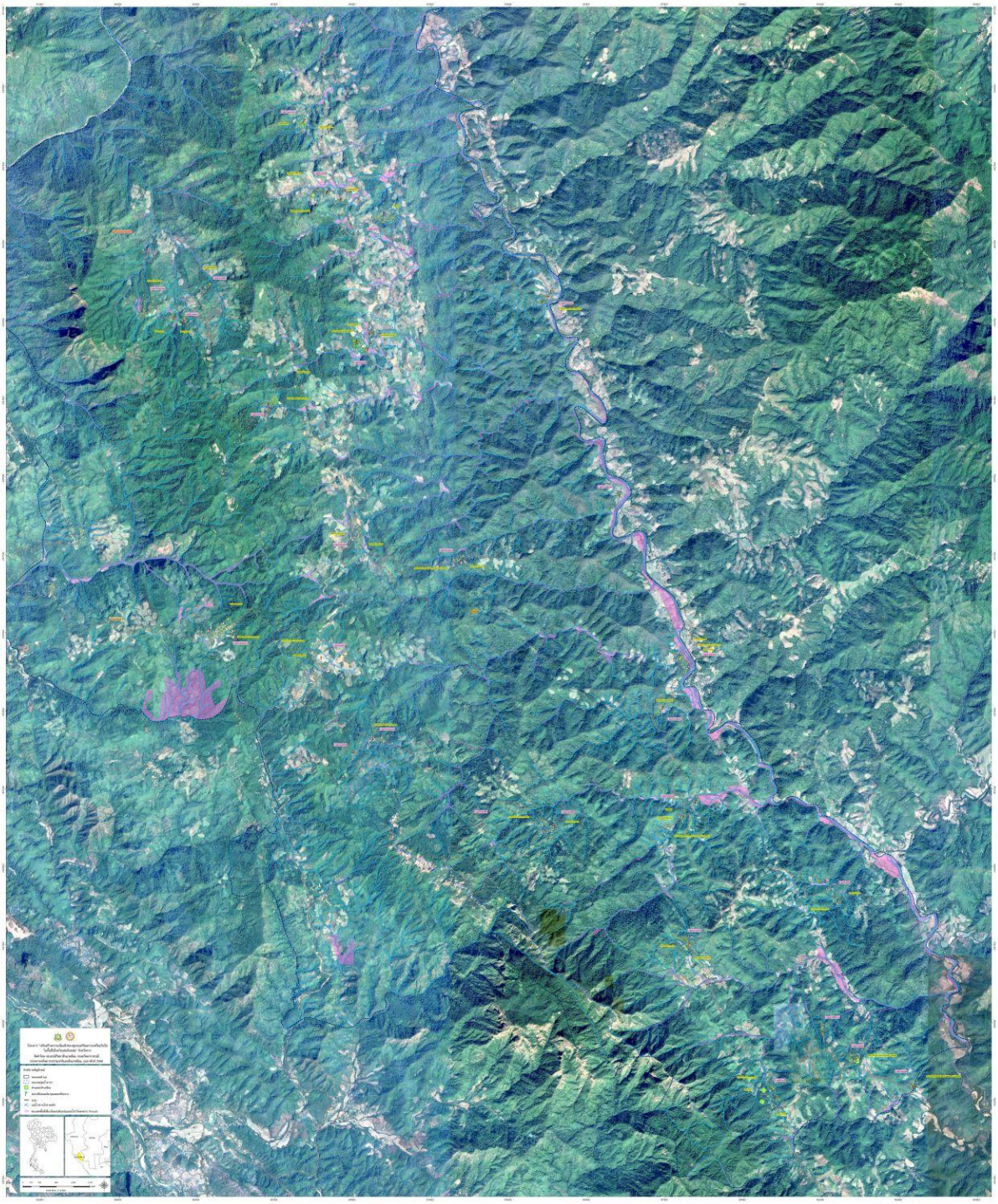

บทที่ 5

การเสริมสร้างความร่วมมือของชุมชนให้ปลอดภัยจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม

5.1 เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย

เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยธรณีพิบัติภัยหรือเครือข่ายดินถล่มกรมทรัพยากรธรณี คือ อาสาสมัครภาคประชาชนที่อาสาเข้ามาทำงานด้านการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากให้กับท้องถิ่นหรือชุมชนของตนเอง กรมทรัพยากรธรณีจะคัดเลือกพื้นที่เสี่ยงภัยตามลักษณะพื้นที่ลุ่มน้ำสายเดียวกันทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และท้ายน้ำ จะมีการเชิญผู้นำชุมชน (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกและเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบล) และราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยที่จะได้รับผลกระทบจากธรณีพิบัติภัยดินถล่มเข้ารับการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจถึงสาเหตุ ปัจจัยของการเกิดภัย การสังเกตสิ่งบอกเหตุล่วงหน้า การเฝ้าระวังภัยโดยการตรวจวัดปริมาณน้ำฝน และการแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่มเมื่อปริมาณน้ำฝนถึงจุดวิกฤต รวมทั้งการอพยพประชาชนไปยังสถานที่ปลอดภัย (ก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และหลังเกิดเหตุ) โดยมีการร่วมกันจัดทำแผนเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยของหมู่บ้าน เพื่อให้ราษฎรในหมู่บ้านได้ตระหนักถึงความสำคัญในการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยโดยประชาชนในชุมชนเอง เพื่อเป็นการป้องกันและบรรเทาความสูญเสียทั้งด้านชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

การอบรมให้ความรู้เรื่องแผ่นดินถล่มกับประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัย และมอบกระบอกวัดปริมาณน้ำฝนเพื่อใช้ในการแจ้งเฝ้าระวังภัยดินถล่มล่วงหน้าในช่วงฤดูฝน

กรมทรัพยากรธรณี ได้อบรมอาสาสมัครเครือข่ายชาวบ้านในพื้นที่เสี่ยงภัยให้รับทราบถึงสาเหตุของการเกิดพิบัติภัยแผ่นดินถล่ม สิ่งบอกเหตุ รวมทั้งร่วมวางแผนในการเฝ้าระวังภัยโดยให้เครือข่ายเลือกสถานที่สำหรับเฝ้าระวังซึ่งจะต้องอยู่ใกล้ทางน้ำที่ไหลผ่านหมู่บ้านเพื่อที่จะได้สังเกตเห็นระดับน้ำ และสีของน้ำในลำน้ำ โดยเครือข่ายจะเข้าเวรเฝ้าระวังเฉพาะในช่วงหน้าฝน และจะแจ้งเตือนเมื่อสังเกตเห็นสิ่งบอกเหตุแผ่นดินถล่ม

กระบอกวัดปริมาณน้ำฝน เป็นเครื่องมือที่ใช้สำหรับแจ้งเฝ้าระวังสถานการณ์ภัยแผ่นดินถล่มล่วงหน้าจากการวัดปริมาณน้ำฝนที่ตกในพื้นที่ช่วงฤดูมรสุม ตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้_ถ้าปริมาณน้ำฝนในรอบ 24 ชั่วโมง มากกว่า 60 มิลลิเมตร ให้เครือข่ายฯ แจ้งผู้ใหญ่บ้านเพื่อความตื่นตัว ถ้ามากกว่า 90 มิลลิเมตร ให้แจ้งผู้ใหญ่บ้านแจ้งเตือนราษฎรว่าอาจเกิดน้ำป่าไหลหลาก ถ้ามากกว่า 100 มิลลิเมตร ให้แจ้งผู้ใหญ่บ้านดำเนินการจัดเวรยามเฝ้าระวัง และถ้ามากกว่า 150 มิลลิเมตร ให้แจ้งผู้ใหญ่บ้านเตรียมอพยพราษฎรที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงภัยไปยังพื้นที่ปลอดภัย หรือถ้าปริมาณน้ำฝนสะสม (ตกต่อเนื่องทุกวัน) รวมกันได้มากกว่า 300 มิลลิเมตร ให้แจ้งผู้ใหญ่บ้านจัดเวรยามเฝ้าระวังภัยเช่นกัน

สถานที่ตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำฝน 1. อยู่ในที่โล่งแจ้ง 2. ห่างจากหลังคาบ้านและพุ่มไม้อย่างน้อย 5 เมตร 3. ตั้งให้อยู่สูงกว่าพื้นดินมากกว่า 1 เมตร

การวัดปริมาณน้ำฝน 1. วัดปริมาณน้ำฝนทุก 7 โมงเช้า 2. บันทึกปริมาณน้ำฝนใส่สมุด 3. บันทึกปริมาณน้ำฝนแล้วเททิ้ง 4. ตั้งเครื่องไว้ที่เดิม

กระบอกวัดปริมาณน้ำฝน

เสาวัดระดับน้ำ

<u>เกณฑ์การเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยดินถล่ม</u>

	0-50 มิลลิเมตร/วัน : สถานการณ์ปกติ
	เมื่อวัดได้มากกว่า 90 มิลลิเมตร/วัน แจ้งราษฎรในหมู่บ้านให้รับทราบและระวังน้ำหลาก
	เมื่อวัดได้มากกว่า 100 มิลลิเมตร/วัน แจ้งผู้ใหญ่บ้าน อบต. กำนัน ให้รับทราบและจัดเวรยามไปเฝ้าระวังในตอนกลางคืน
	เมื่อวัดได้มากกว่า 150 มิลลิเมตร/วัน แจ้งผู้ใหญ่บ้าน อบต. กำนัน ให้รับทราบและเตรียมอพยพไปสถานที่ปลอดภัย
สะสม 300	เมื่อปริมาณน้ำฝนสะสมวัดได้ มากกว่า 300 มิลลิเมตร แจ้งผู้ใหญ่บ้าน อบต. กำนัน ให้รับทราบ และจัดเวรยามไปเฝ้าระวังในตอนกลางคืน

การทำหน้าที่ของอาสาสมัครเครือข่ายวัดปริมาณน้ำฝน ขอให้จดบันทึกปริมาณน้ำฝนในรอบ 24 ชั่วโมง ทุก 7 โมงเช้า โดยเมื่ออ่านค่าเสร็จให้จดบันทึกลงสมุด ต่อจากนั้นเทน้ำในกระบอกทิ้ง แล้วก็ตั้งกระบอกไว้ที่เดิม โดยให้ทำการแจ้งเตือนตามเกณฑ์ปริมาณน้ำฝนที่กำหนดไว้ แต่ในบางพื้นที่ซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศและธรณีวิทยาที่ต่างกัน เกณฑ์ปริมาณน้ำฝนก็อาจแตกต่างกันไป ดังนั้น คนวัดปริมาณน้ำฝนจึงต้องหมั่นสังเกตและบันทึกปริมาณน้ำฝนอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำ โดยให้สังเกตว่าฝนตกขนาดนี้วัดน้ำฝนได้เท่าไร เกิดเหตุอะไรขึ้นบ้างในพื้นที่ เช่น น้ำล้นตลิ่ง น้ำท่วม น้ำป่าไหลหลาก ดินไหลข้างทาง หรือเกิดแผ่นดินถล่มในพื้นที่ โดยให้บันทึกในช่องหมายเหตุเก็บไว้เป็นเกณฑ์หรือสถิติของหมู่บ้าน เมื่อเรามีเกณฑ์ปริมาณน้ำฝนของหมู่บ้าน ต่อไปก็จะสามารถแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าได้

ตารางบันทึกปริมาณน้ำฝน

โครงการ เครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยดินถล่ม

ชื่อบ้าน นอกท่า หมู่ 2 ตำบล พรหมโลก

อำเภอ พรหมคีรี จังหวัด นครศรีธรรมราช ชื่อผู้ตรวจวัด นายชัยรัตน์ เกื้อกาญจน์

ประจำเดือน พฤษภาคม ปี พ.ศ. 2553

วันที่	เวลาที่จดบันทึก	ปริมาณน้ำฝนที่วัด (มิลลิเมตร)	ฝนสะสม	หมายเหตุ
1	7.00 น.	25	25	
2	7.00 น.	30	55	
3	7.00 น.	65	120	* เกิดดินไหลข้างทาง
4	7.00 น.	0.1	120.1	
5	7.00 น.	0	0	
6	7.00 น.	15	15	
7	7.00 น.	10	25	
8				
9				
10				

ตัวอย่างการจดบันทึกปริมาณน้ำฝน

5.2 การประสานงานระหว่างเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัยกับศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย

กรมทรัพยากรธรณี โดยศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัยจะมีการติดต่อประสานงานงานกับเครือข่ายฯ ในพื้นที่โดยเฉพาะในช่วงฤดูมรสุมที่มีฝนตกหนักและตกต่อเนื่อง เพื่อสอบถามข้อมูลสภาพอากาศ ปริมาณน้ำฝน และสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ เพื่อประเมินสถานการณ์พื้นที่มีโอกาสเกิดดินถล่ม หากพบว่าพื้นที่ใดมีความเสี่ยงต่อสถานการณ์ดินถล่มน้ำป่าไหลหลาก จะประกาศแจ้งเฝ้าระวังภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก ผ่านทางแอพลิเคชั่น Line OpenChat กลุ่มไลน์ DMR Alert, Facebook : GOC.DMR และศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย กรมทรัพยากรธรณี ให้กับอาสาสมัครเครือข่ายในพื้นที่เสี่ยงภัย เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยพิบัติที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที และให้เครือข่ายฯ ปฏิบัติตามแผนที่ได้มีการอบรมไว้ เช่น การเปิดสัญญาณเตือนภัย และการอพยพไปยังสถานที่ปลอดภัย เป็นต้น

โดยศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย กรมทรัพยากรธรณี มีหน้าที่ ดังนี้

1. เฝ้าระวังและตรวจสอบสถานการณ์ธรณีพิบัติภัย
2. ประสานงานอาสาสมัครเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย ในพื้นที่เสี่ยงภัย ผ่านทางโทรศัพท์ และสอบถามข้อมูลสภาพอากาศและสถานการณ์ธรณีพิบัติภัยในพื้นที่
3. แจ้งเฝ้าระวังภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก โดยการออกประกาศแจ้งให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงต่อธรณีพิบัติภัยทราบผ่านทางสื่อต่างๆ
4. ตรวจสอบเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัยในกรณีเร่งด่วน ภายหลังที่ได้รับแจ้งจากประชาชนหรือหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อหาสาเหตุและประเมินสถานการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งการให้คำแนะนำแนวทางการป้องกันและลดผลกระทบจากธรณีพิบัติภัย

การตรวจสอบสภาพอากาศและการประสานงานเครือข่ายฯ ในพื้นที่ผ่านโทรศัพท์

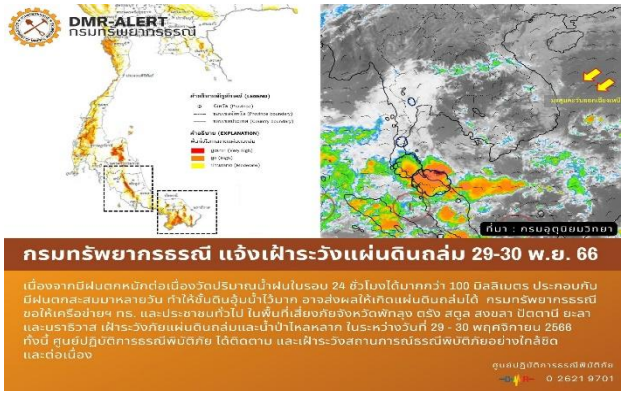

ประกาศเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

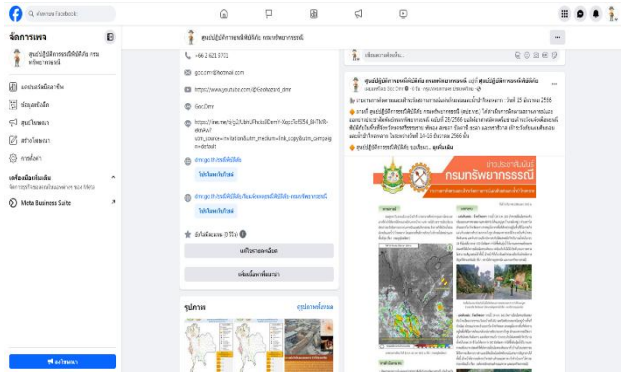

เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านธรณีพิบัติภัย

5.3 การจัดทำแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มระดับหมู่บ้าน

แผนที่เสี่ยงภัยดินแผ่นถล่มระดับหมู่บ้าน จะทำให้เราทราบถึงตำแหน่งต่างๆ ที่สำคัญของหมู่บ้านหรือชุมชนอย่างละเอียดและชัดเจน แผนที่จะแสดงรายละเอียดของพื้นที่ภายในชุมชนหรือหมู่บ้าน และพื้นที่ใกล้เคียงที่อาจจะได้รับผลกระทบจากภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากที่เกิดขึ้น การสร้างแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มขึ้นมานั้นจะต้องมีการระดมตัวแทนชาวบ้าน เพื่อช่วยกันจัดทำร่างแผนที่เสี่ยงภัยที่ผ่านการระดมความคิดเห็นและปรึกษาหารือให้คนในชุมชนได้เข้าใจถึงลักษณะพื้นที่เสี่ยงภัยและทรัพยากรต่างๆ ที่มีในชุมชน เตรียมความพร้อมรับมือกับอันตรายและลดผลกระทบจากภัยหรือภัยพิบัติที่อาจจะเกิดขึ้น

องค์ประกอบของแผนที่จะแสดงลักษณะทางกายภาพของชุมชน เช่น ตำแหน่งที่ตั้งบ้านเรือน เส้นทางการคมนาคม ถนน ซอย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง สะพาน วัด โรงเรียน โรงพยาบาล สถานีอนามัย ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล สถานีตำรวจ เป็นต้น พร้อมแสดงขอบเขตพื้นที่ที่อาจได้รับผลกระทบจากแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก กำหนดบริเวณจุดเสี่ยงภัย จุดปลอดภัย สถานที่อพยพ จุดวัดปริมาณน้ำฝน จุดเฝ้าระวังระดับน้ำ และเส้นทางอพยพหนีภัย เป็นต้น

5.3.1 ประโยชน์ของแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มระดับหมู่บ้าน

1. เพื่อให้มีเข้าใจและรู้จักสภาพพื้นที่และลักษณะความเสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มของหมู่บ้าน
2. เพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากธรณีพิบัติภัยแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก
3. เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือจากภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น
4. เพื่อสร้างพื้นที่ให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการรับมือกับภัยพิบัติ
5. เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการนำเสนอความคิดแลกเปลี่ยนของคนในชุมชน

5.3.2 องค์ประกอบของแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มระดับหมู่บ้าน

1. ลักษณะทางกายภาพของหมู่บ้าน ได้แก่ ตำแหน่งที่ตั้งบ้านเรือน เส้นทางการคมนาคม ถนน ซอย แม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง สะพาน วัด โรงเรียน โรงพยาบาล สถานีอนามัย ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล สถานีตำรวจ เป็นต้น

2. ร่องรอยแผ่นดินถล่มที่ยังคงปรากฏร่องรอยให้เห็นอยู่หรือสังเกตจากสีของต้นไม้ที่มีความแตกต่างในบริเวณเดียวกัน จากนั้นทำการบันทึกข้อมูลตำแหน่งพิกัดที่เกิดรอยแผ่นดินถล่ม ลักษณะธรณีวิทยา ถ่ายภาพร่องรอยแผ่นดินถล่ม และบันทึกรายละเอียดว่าเคยเกิดเหตุการณ์เมื่อไร อย่างไร และจัดทำเป็นชั้นข้อมูลตำแหน่งและรูปร่างแผ่นดินถล่ม เพื่อนำไปประกอบแผนที่

3. ขอบเขตพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่ม น้ำป่าไหลหลากและน้ำท่วมฉับพลัน อาศัยการใช้ลุ่มน้ำเป็นหลัก ครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และท้ายน้ำ ไล่เรียงการสำรวจให้เป็นระบบ เช่น จากทิศเหนือลงใต้ หรือทิศตะวันออกไปทิศตะวันตก ในบางพื้นที่ที่เคยประสบเหตุแผ่นดินถล่มและน้ำป่าไหลหลากมาก่อน จะทำให้เราเห็นร่องรอยความเสียหายของสิ่งปลูกสร้าง เศษซากตะกอน หรือคราบน้ำโคลนที่ยังคงปรากฏให้เห็นตามผนังกำแพง เสาไฟฟ้า หรือรั้วบ้าน ทำให้สามารถนำมาใช้เป็นเกณฑ์กำหนดขอบเขตพื้นที่เสี่ยงภัยได้เป็นอย่างดี เพราะจะทำให้เราได้เห็นทิศทางการไหลของน้ำ ระดับความสูงของน้ำ และการแผ่ขยายของของมวลซากตะกอน เป็นต้น

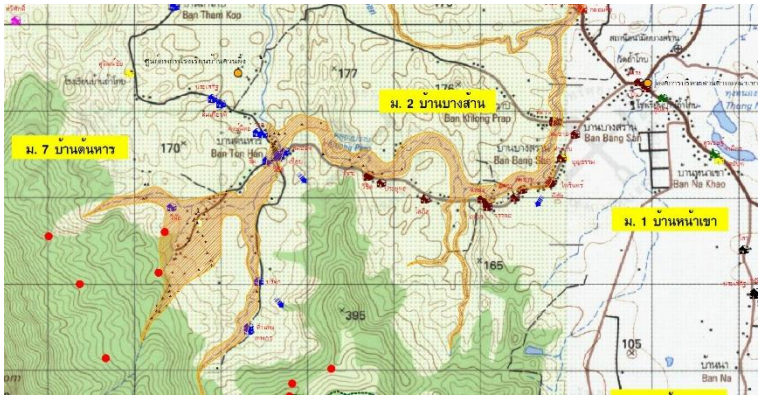

4. จุดวัดปริมาณน้ำฝน และจุดเฝ้าระวังน้ำป่าไหลหลากและแผ่นดินถล่มบริเวณต้นน้ำให้มีการกำหนดจุดตรวจวัดปริมาณน้ำฝนให้ครอบคลุมตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และท้ายน้ำ ส่วนจุดเฝ้าระวังภัยห่างจากหมู่บ้านไปทางต้นน้ำ โดยให้คำนวณระยะเวลาเดินทางของน้ำหรือการไหลของน้ำบริเวณต้นน้ำลงไปยังหมู่บ้านอย่างน้อย 30 นาที เพื่อให้ผู้เฝ้าระวังภัยสามารถแจ้งข่าวไปยังหมู่บ้านได้ทัน ทั้งนี้จุดเฝ้าระวังภัยควรอยู่บนพื้นที่สูงปลอดภัย และมีศาลาไว้ป้องกันฝน เป็นต้น

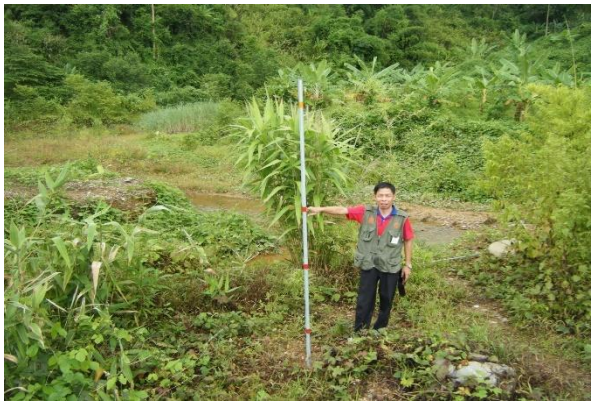

5. เส้นทางอพยพและสถานที่ปลอดภัยสำหรับจัดตั้งศูนย์อพยพชั่วคราว การอพยพเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากขั้นตอนหนึ่งในการลดผลกระทบจากพิบัติภัย หากการอพยพขาดการวางแผนที่ดี จะทำให้เกิดการแตกตื่นและจลาจลจนนำไปสู่ความเสียหายมากกว่าที่จะทำให้เกิดความปลอดภัย เนื่องจากทุกคนจะรีบเร่งในการเอาตัวรอด รวมทั้งจะพยายามนำเอาทรัพย์สมบัติที่มีอยู่ติดตัวไปด้วย อย่างเช่น รถยนต์ หรือมอเตอร์ไซต์ และด้วยความรีบเร่งจะทำให้เกิดอุบัติเหตุได้ หรือการห่วงทรัพย์สินเงินทอง สิ่งของมีค่าสำคัญที่ลืมไว้ภายในบ้าน จนกลายเป็นห่วงหน้าพะวงหลัง มีการย้อนกลับเข้าไปเอาสิ่งของเหล่านี้ ออกมา ทำให้ต้องเผชิญกับเหตุการณ์ที่เสี่ยงอันตรายและอาจทำให้สูญเสียชีวิตได้ ดังนั้นการวางแผนการอพยพจึงเป็นแนวทางที่ดีในการเตรียมความพร้อมลดผลกระทบจากพิบัติภัย

การกำหนดเส้นทางการอพยพ ไม่ควรวางแผนโดยข้ามลำน้ำ เพราะจะทำให้เป็นอันตรายได้เนื่องจากสะพานอาจจะโดนกระแสน้ำที่รุนแรงพัดขาด ทำให้เราพลัดตกน้ำและเศษซากที่ลอยตามมากับน้ำอาจทำอันตรายต่อชีวิตเราได้ เราควรกำหนดเส้นทางอพยพที่ชัดเจน เป็นเส้นทางที่ใช้เวลาสั้นที่สุดในการเดินทาง ไม่เข้าใกล้จุดล่อแหลมหรือเสี่ยงต่อการเกิดภัย และจะต้องไม่อยู่ในพื้นที่ประสบภัยดินถล่ม

ลักษณะจุดปลอดภัยควรเป็นพื้นที่สูงหรือเป็นเนิน น้ำท่วมไม่ถึง สามารถรองรับคนจำนวนมากได้ ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ที่ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย และสะดวก ประกอบด้วยสถานที่ต่างๆ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน ศาลากลางหมู่บ้าน โรงเรียน วัด และสถานีอนามัย เป็นต้น

การกำหนดสถานที่ปลอดภัยในชุมชน จะต้องให้ราษฎรในหมู่บ้านทุกคนได้รับทราบเหมือนกัน และเห็นตรงกันที่จะอพยพไปยังจุดดังกล่าว เพราะหากเกิดเหตุการณ์ดินถล่มขึ้นจริงและมีการอพยพผู้คนไปรวมตัวในพื้นที่นั้น การให้ความช่วยเหลือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็จะทำได้โดยง่าย ทั้งนี้หากเกิดภัยแผ่นดินถล่มแบบไม่คาดคิดขึ้น เราอาจใช้พื้นที่สูงหรือเนินที่ใกล้ที่สุดเป็นที่อพยพชั่วคราวก็ได้

สถานที่ปลอดภัยสำหรับจัดตั้งศูนย์อพยพชั่วคราว

5.3.3 ขั้นตอนการจัดทำแผนที่

1. กำหนดทิศ 4 ทิศหลัก ได้แก่ ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศตะวันออก และทิศตะวันตก ให้เรายึดทิศเหนือเป็นหลัก เริ่มต้นจากให้ยืนหันหน้าเข้าหาดวงอาทิตย์ ซึ่งก็คือทิศตะวันออกของหมู่บ้าน ตรงข้ามก็จะเป็นทิศตะวันตก จากนั้นให้กางแขนออกโดยด้านซ้ายมือจะเป็นทิศเหนือ ส่วนด้านขวามือเป็นทิศใต้ ซึ่งเป็นการประยุกต์การหาทิศอย่างแบบง่าย ๆ ดังรูป

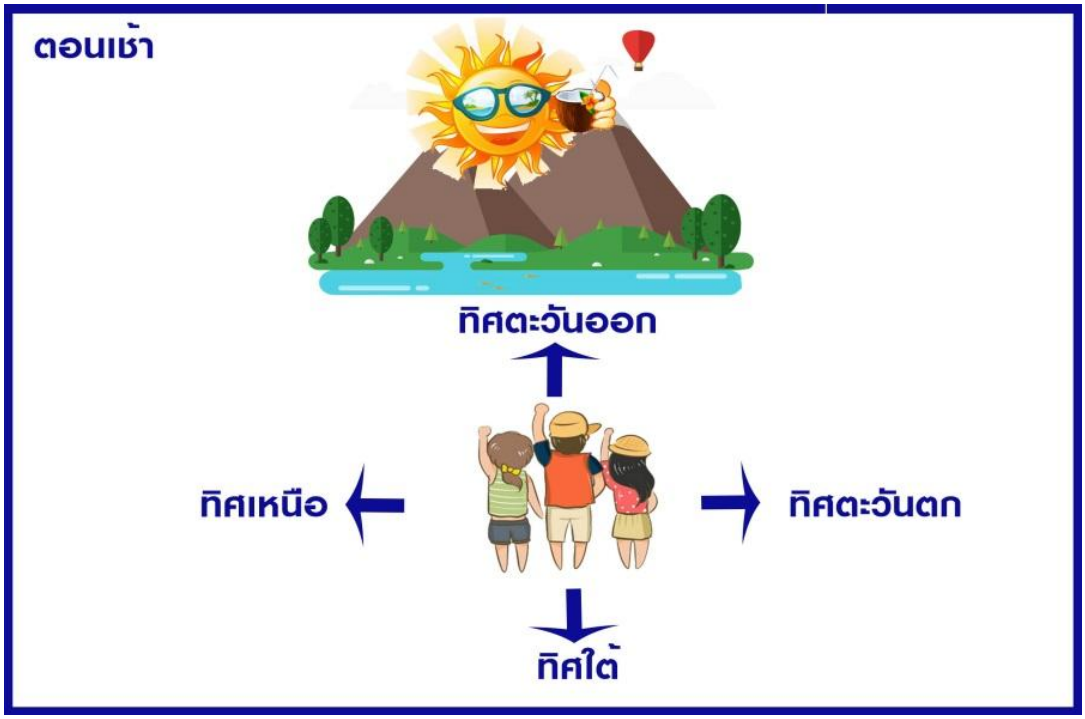

2. ขอบเขตและรูปร่างหมู่บ้าน เป็นขั้นตอนการร่างรูปของหมู่บ้านโดยอาศัยตำแหน่งบ้านที่อยู่นอกสุดของหมู่บ้านใน 4 ทิศหลัก เลือกจากบ้านที่อยู่ขอบเขตด้านใดหนึ่งของถนนสายหลัก แล้วยึดแนวถนนสายหลักในแนวเหนือ-ใต้ หรือตะวันออก-ตะวันตก เมื่อพบซอยหรือทางตัดให้ขีดเส้นออกจากแนวถนนสายหลักตามทิศต่าง ๆ โดยเฉพาะถนนที่จะไปตำแหน่งบ้านที่อยู่นอกสุดของหมู่บ้าน จนกว่าจะขอบสุดหมู่บ้าน ดังรูป

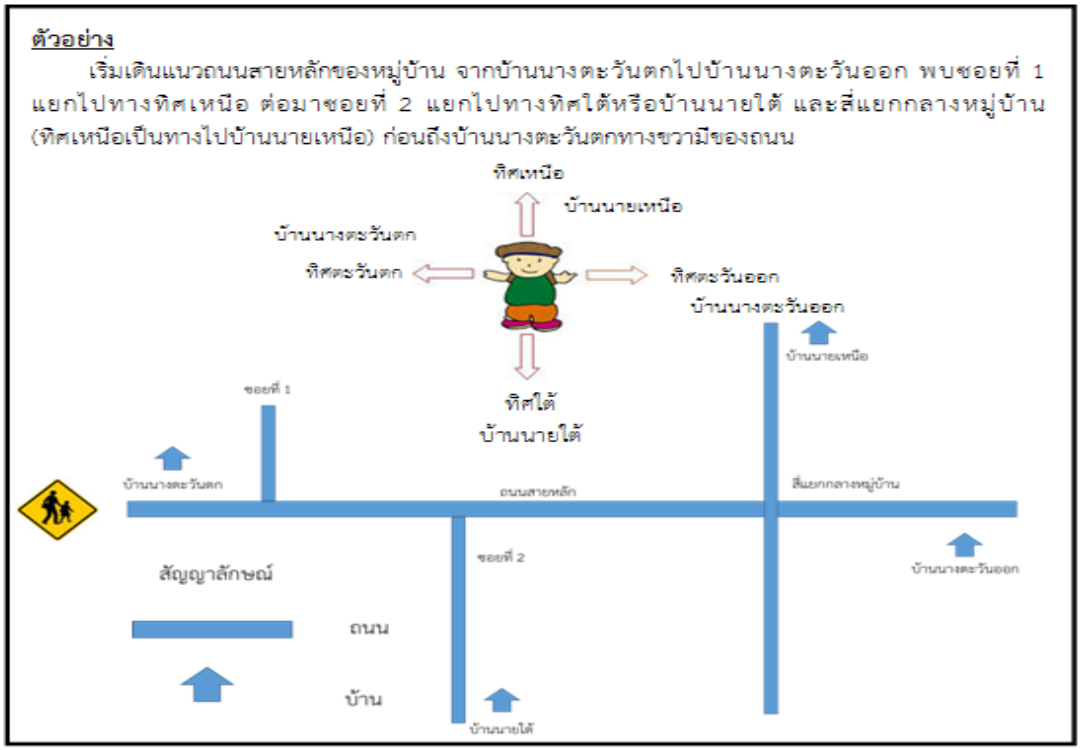

3. สถานที่สำคัญ เป็นขั้นตอนการเพิ่มรายละเอียดของหมู่บ้านต่อเนื่องจากการทำร่างรูปของหมู่บ้าน โดยเริ่มเอาตำแหน่งสถานที่สำคัญ เช่น สะพาน วัด โรงเรียน แล้วทำแนวทางน้ำที่ผ่านหมู่บ้าน ดังรูป

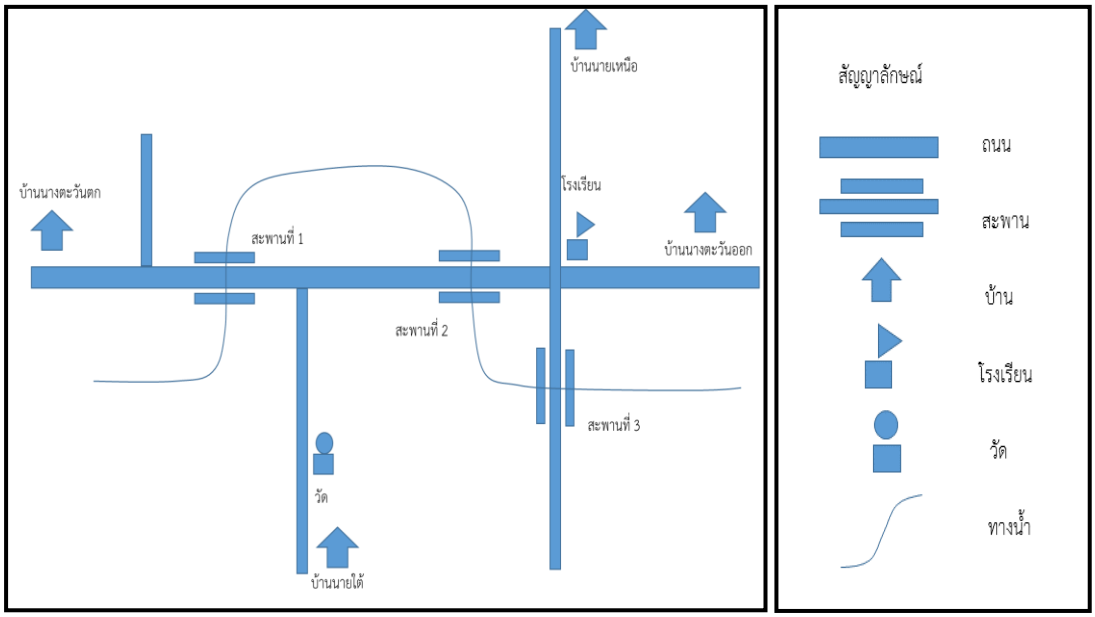

4. พื้นที่เสี่ยงภัย เป็นขั้นตอนการเพิ่มรายละเอียดในส่วนของร่างรูปพื้นที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มหรือพื้นที่ได้รับผลกระทบของหมู่บ้าน โดยประยุกต์ใช้ข้อมูล 2 ส่วน ได้แก่ 1) ระดับน้ำขึ้นสูงสุดทั้งสองข้างลำห้วยหรือบ้านที่อยู่ติดลำห้วยที่ได้รับผลกระทบหรือได้รับเสียหายจากเหตุการณ์ หรือบ้านที่ตั้งอยู่บริเวณเชิงเขา หรือบ้านที่ปลูกชิดริมขอบเนินเขา 2) หลักฐานอื่น ๆ เช่น คราบน้ำ กองหิน เป็นต้น ดังรูป

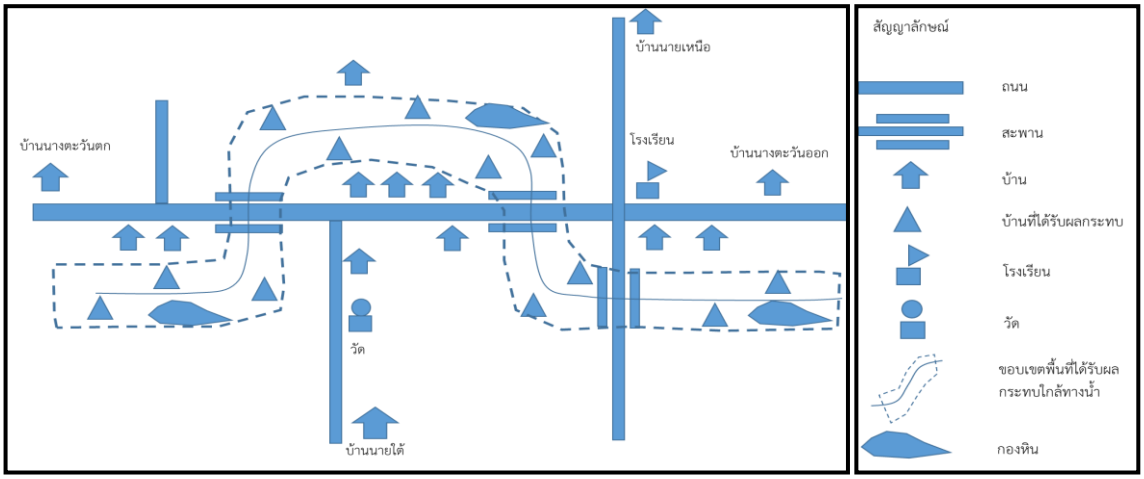

5. ลงรายละเอียดให้ครบถ้วน กำหนดจุดวัดปริมาณน้ำฝน จุดเฝ้าระวัง เส้นทางอพยพ สถานที่ปลอดภัย และให้คำนึงถึงกลุ่มคนหรือคุ้มของหมู่บ้านเป็นหลัก โดยใช้ทางน้ำแยกกลุ่มคน เนื่องจากเมื่อมีเหตุการณ์ไม่ควรข้ามทางน้ำ จะต้องกำหนดผู้นำเพื่อดูแลคนในกลุ่ม ดังรูป

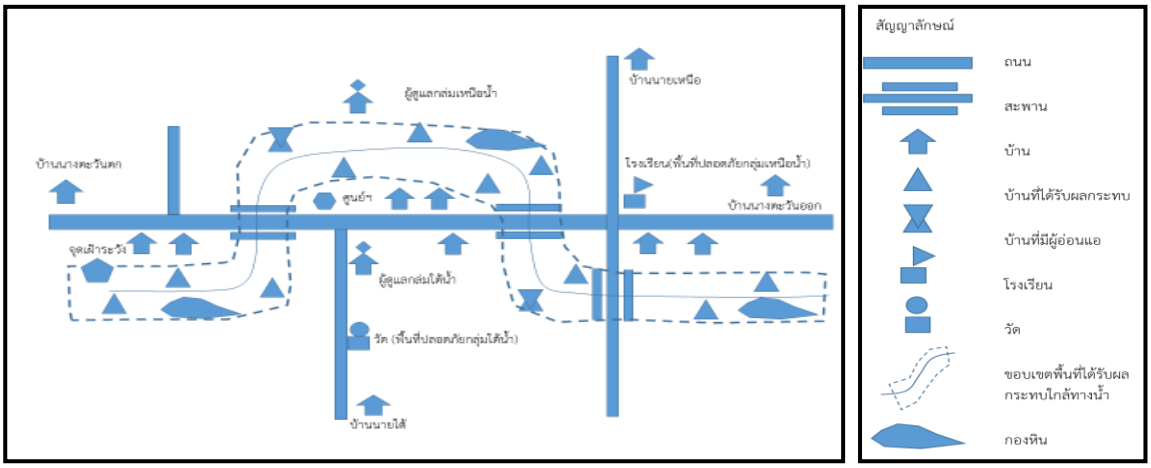

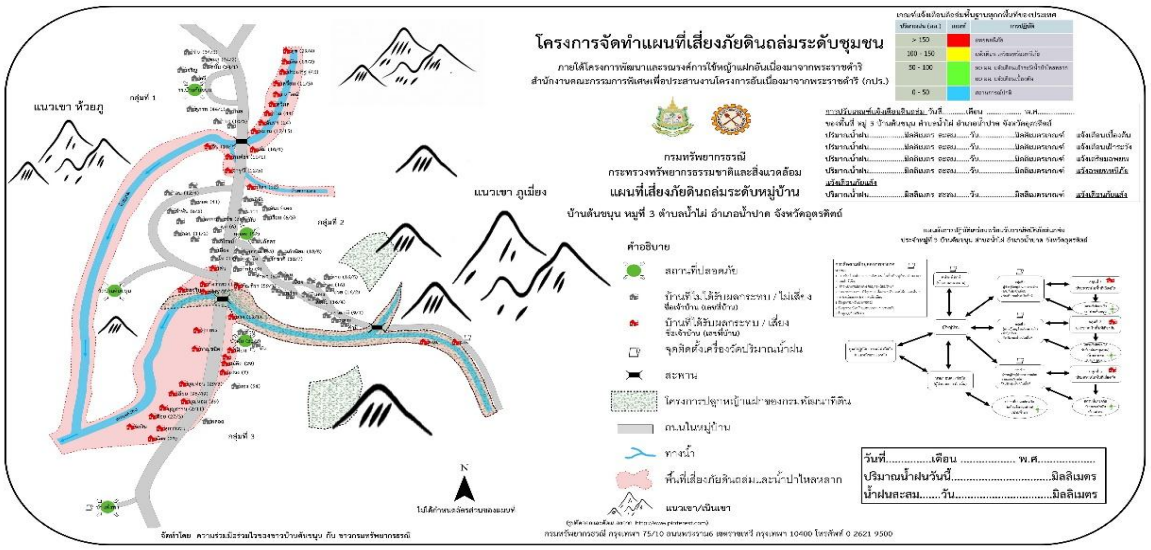

ตัวอย่างแผนที่เสี่ยงภัยแผ่นดินถล่มระดับหมู่บ้าน

5.4 การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีโซเชียลมีเดียกับงานด้านธรณีพิบัติภัย

การใช้ LINE ส่งข้อมูลด้านธรณีพิบัติภัยโดยอาสาสมัครเครือข่ายเฝ้าระวังแจ้งเตือนธรณีพิบัติภัย กรมทรัพยากรธรณี จะขอความอนุเคราะห์อาสาสมัครเครือข่ายทุกท่าน เพิ่มการเป็นเพื่อน (Add Friend) กับศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย เพื่อสนับสนุนและร่วมกันทำงานด้านการเฝ้าระวัง ซึ่งจะเป็นช่องทางการสื่อสารที่ง่าย สะดวก และมีประสิทธิภาพสูงสุด ให้สามารถใช้หรือเข้าถึงเครื่องมือต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเฝ้าระวัง การแจ้งเตือนภัย การติดต่อสื่อสาร และแลกเปลี่ยนข้อมูล ในปัจจุบันโลกโซเชียลมีเดีย มีส่วนสำคัญที่เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการใช้เครื่องมือสื่อสาร (โทรศัพท์มือสมาร์ทโฟน) สามารถนำมาประยุกต์ใช้งานในส่วนที่เกี่ยวข้องได้ อาทิเช่น การใช้แอปพลิเคชั่นไลน์ และสร้างกลุ่ม เพื่อส่ง

ข้อมูลข่าวสารติดต่อกัน โดยการสร้างกลุ่มหลายๆ ระดับ ทั้งกลุ่มไลน์ระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และระดับภูมิภาค ที่เป็นกลุ่มไลน์ภาคประชาชนกับประชาชนด้วยกัน หรือกลุ่มไลน์ภาคประชาชนกับหน่วยงาน ซึ่งจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่หลากหลายทั่วถึงและเป็นประโยชน์ต่อกัน หรือช่องทางรับข้อมูลข่าวสารอื่นๆ เช่น เฟสบุ๊ค, ทวิตเตอร์, เวบไซต์, แอปพลิเคชั่นที่เกี่ยวข้องด้านสภาพอากาศอากาศ ปริมาณน้ำฝน สถานการณ์ระดับน้ำ ความเสี่ยงธรณีพิบัติภัย และสถานการณ์สาธารณภัยของหน่วยงานต่างๆ นำมาใช้งานได้ เช่น กรมอุตุนิยมวิทยา สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมทรัพยากรธรณี กรมทรัพยากรน้ำ กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ (กอนช.) เป็นต้น

ชื่อ LINE ของศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย = >GOC.DMR<

ID LINE ของศูนย์ปฏิบัติการธรณีพิบัติภัย = goc.dmr

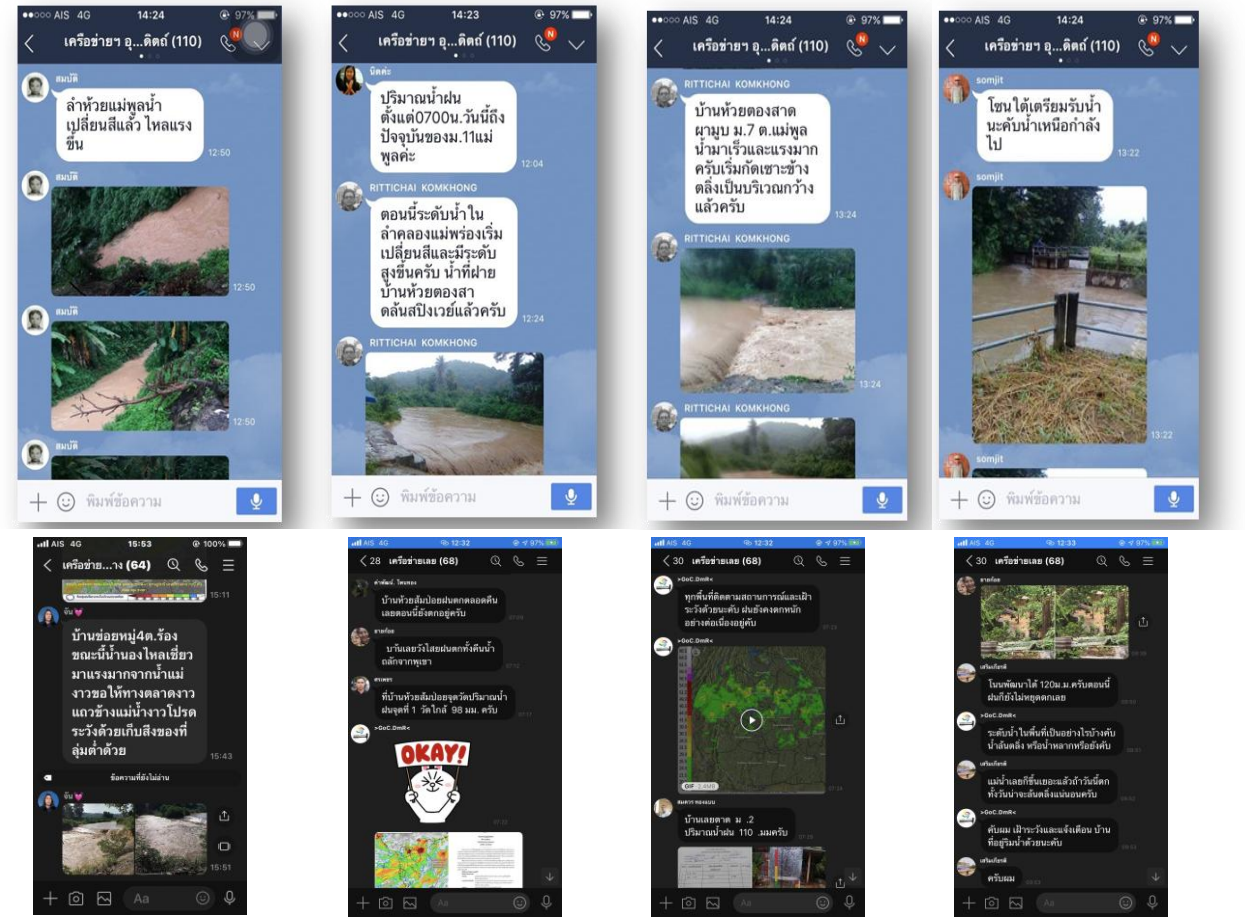

ตัวอย่างการใช้แอพไลน์ (LINE App) ในการแจ้งเตือนภัยดินถล่มและน้ำป่าไหลหลาก

กลุ่มไลน์เครือข่ายดินถล่ม จังหวัดตาก

QR-Code

เครือข่ายดินถล่มตาก

ข้อปฏิบัติ 1. ใช้ถ้อยคำสุภาพในการสื่อสาร

2. ไม่แชร์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นเท็จ

3. ไม่ส่งข้อมูลภาพและข้อความ ที่ผิดกฎหมายหรือละเมิดลิขสิทธิ์

4. ใช้แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร สภาพอากาศ ปริมาณน้ำฝน สถานการณ์ธรณีพิบัติภัยในพื้นที่ หรือข้อมูลอื่นๆ ที่เป็นเป็นประโยชน์ต่อสมาชิกในกลุ่ม

กรมทรัพยากรธรณี ขอขอบพระคุณอาสาสมัครเครือข่ายฯ ทุกท่าน ที่เข้าร่วมการฝึกอบรมในครั้งนี้และเป็นสมาชิกในกลุ่มไลน์เครือข่ายดินถล่ม จังหวัดตาก เพื่อการเฝ้าระวังแจ้งเตือนภัยแผ่นดินถล่มล่วงหน้า ให้กับชุมชนของตนเอง ลดการสูญเสียด้านชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

บันทึก